

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

ДП „Национална компания Железопътна
инфраструктура“ (Група)

31 декември 2017 г.

**ДП НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА**

Съдържание

Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор	ii
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Консолидиран счетоводен баланс	2
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	3
Консолидиран отчет за паричните потоци	4
Бележки към консолидирания финансов отчет	5

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

I. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (Група) включва Компания майка – ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ и дъщерно предприятие „ТРЕН“ ЕООД.

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ или Компанията майка) е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, образувано на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е регистрирано с решение на Софийския градски съд № 1 от 15 януари 2002 г., вписана в търговския регистър по ф.д. № 23/2002 г. под № 948. Седалището и адресът на управление на Компанията е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. „Кн. Мария Луиза“ №110.

Компанията майка ДП НКЖИ е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. и е правопреемник на отделените активи и пасиви в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Компанията майка е управител на железопътната инфраструктура.

Едноличен собственик на капитала на Компанията майка е Българската държава чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органи на управление са:

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

Управителният съвет (УС);

Генералният директор.

Със заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, на основание чл. 40е, ал. 1 и 2 във връзка с § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на Закона за независимия финансов одит, е назначен одитен комитет на Компанията майка ДП НКЖИ. От 01.01.2017 г. до 30.09.2017 г. одитният комитет е в състав: Катя Лозанова Атанасова – председател и членове: Анелия Михайлова Крушкова и Люба Илиева Янкова и за периода от 01.10.2017 г. до 31.12.2017 г.: Катя Лозанова Атанасова – председател и Люба Илиева Янкова.

Компанията майка ДП НКЖИ има следната структура на административно-стопански териториално обособени звена: Управления на движение на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив; Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Пловдив, Шумен и Бургас; Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП); Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ); Център за професионална квалификация (ЦПК).

Компанията майка ДП НКЖИ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД с капитал 5 хиляди лева и с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

Дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е регистрирано в Република България в съответствие с изискванията на Търговския закон с решение на Софийския градски съд № 1 от 1 юни 2007 г. и решение № 2 от 22 октомври 2007 г., вписано в търговския регистър по ф.д. № 8353/2007 г. под № 119375, Седалището и адресът на управление на дружеството е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. „Кн. Мария Луиза“ № 110.

Управителният съвет на Компанията майка ДП НКЖИ назначава и освобождава Управителя на дъщерното дружество. Дъщерното дружество се управлява и представлява от управител Стоян Неделчев Стоянов. В дружеството е назначен и контролор.

Управителният съвет на Компанията майка ДП НКЖИ в качеството си на едноличен собственик на капитала на „ТРЕН“ ЕООД, прекратява дейността на Одитния комитет на „ТРЕН“ ЕООД с решение № 02-01/17 от 17.01.2017 г., считано от 01.01.2017 г. във връзка с промени в приложимата нормативна база.

Компанията майка е свързано лице с асоциирани предприятия „фьосталпине ФАЕ София“ ООД, в което притежава 49% дялово участие и „ЗОД-Бургас“ АД с 20% дялово участие, с които е под общ правителствен контрол, чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Групата има малцинствено участие в ЗАД „Алианс България“ от 2,796%.

Дейностите в Компанията майка ДП НКЖИ са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия.

Предметът на дейност на Компанията майка съгласно ЗЖТ е:

- осигуряване използването на железопътна инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия;
- извършване на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура;
- определяне и събиране на инфраструктурните такси (ИТ) от лицензираните железопътни превозвачи в съответствие с методика, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- разработване на графика за движение на влаковете, съгласувано със заявителите, а за пътническите превози – и с общините;
- управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност;
- приемане на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура за извършване на превоз при публично обявяване на капацитета на железопътната инфраструктура и предоставяне на достъп при условията, предвидени в ЗЖТ;
- приемане и изпълнение на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура във връзка с изпълнение на възложените им задължения за извършване на обществени превозни услуги;
- изготвяне, поддържане и съхраняване на регистър, съдържащ данни за земята и обектите на железопътната инфраструктура;
- разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт;
- предоставяне на други услуги.

Компанията майка ДП НКЖИ осъществява международно научно-техническо сътрудничество чрез участието си в: Международния съюз на железниците (UIC); Международния комитет по транспортна политика (CIT); Европейски изследователски институт по железопътен транспорт (ERRI); Организация за сътрудничество на железниците (ОСЖД) и други международни организации. От 2017 г. членува в подгрупа „такси“ в Платформа на железопътните инфраструктурни мениджъри в Европа (PRIME). Компанията майка развива двустранно сътрудничество с чуждестранни администрации с цел повишаване ефективността на железопътните превози.

Стратегията за развитие на транспортната система на Република България за периода до 2020 г., определя следните стратегически цели на политиката в транспортния сектор: *постигане на икономическа ефективност; развитие на устойчив транспортен сектор; подобряване на регионалното и социално развитие и обвързаност; ускоряване интегрирането на страната в европейските структури.* Постигането на тези цели е условие за поддържането на устойчив и балансиран дългосрочен икономически растеж на страната.

В съответствие със стратегическата визия за развитието на транспорта, Република България трябва да трансформира железопътния сектор в жизнеспособна индустрия, която се конкурира ефективно на транспортния пазар, като предоставя привлекателни, висококачествени и екологични пътнически и товарни услуги на клиентите си, предоставя услугите ефективно, давайки икономическа стойност на клиентите и на Държавата, инвестира разумно и поддържа необходимите активи в добро състояние, издържа се финансово с приемливо ниво на подкрепа от държавата.

През 2017 г. Компанията майка участва активно в изпълнението на поставените цели на политиката в областта на транспорта за изграждане на базисната транспортна инфраструктура като важно условие за поддържането на устойчив икономически растеж.

Приоритети за развитие на железопътната инфраструктура на Република България:

- Ускорено изграждане, ефективно поддържане и модернизация на транспортната инфраструктура;
- Интегриране на железопътната система на Република България с Европейската;
- Изграждане и развитие на ключови транспортни връзки от национално, трансгранично и европейско значение;
- Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „разширената“ Трансевропейска транспортна мрежа;
- Изпълнение на проекти, разположени по трасетата на общоевропейските транспортни коридори;
- Подобряване на управлението и реализацията на проекти, финансирани от структурните и кохезионния фондове на ЕС;
- Развитие на транспортната инфраструктура чрез механизмите на публично-частното партньорство;
- Развитие на интермодалния транспорт.

В изпълнение на основните приоритети за развитие на железопътната инфраструктура Компанията майка се стреми към изпълнението на следните задачи и цели:

- Оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата инфраструктура;

- Реконструкция и подновяване на железопътните линии, разположени по общоевропейските транспортни оси;
- Повишаване на равнището на конкурентоспособност (по отношение на качество и ефективност);
- Провеждане на активна технологична и търговска политика за задоволяване на потребностите на клиентите от качествено обслужване - сигурност, надеждност, целогодишност и екологичност на предоставяните услуги;
- Поддържане на активна инвестиционна политика по отношение на привличане на различни източници на финансиране извън Държавния бюджет;
- Привличане на частни инвестиции;
- Въвеждане на иновативни техники и технологии за функциониране на организацията. Въвеждане на енергоефективни технологии и използване на възобновяеми енергийни източници;
- Подобряване на фирмения имидж в резултат на въвеждане на нови услуги и дейности, включително дейности, свързани с намаляване на професионалния риск;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани човешки ресурси;
- Провеждане на гъвкава тарифна политика за инфраструктурните такси, чрез въвеждане на нова методика;
- Разширяване на пазарния дял на комбинираните превози чрез развитие на терминалната инфраструктура;
- Развитие на интермодалния транспорт;
- Успешно и ефективно усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ);
- Подобряване на транспортния достъп на регионално ниво до транспортните коридори и стимулиране развитието на пограничните райони.

Като управител на железопътната инфраструктура в България, Компанията майка организира дейността си в съответствие с дългосрочен договор с държавата по чл. 25 (1) от ЗЖТ, дългосрочна програма за развитие на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, годишен бизнес план за дейността на предприятието.

Източници за финансиране на железопътната инфраструктура са: държавният бюджет, приходи от инфраструктурни такси за използването ѝ, приходи от цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, приходи от търговска дейност, приходи от услуги по ценова листа, кредити, фондове на евросъюза по различни програми.

Със Закона за държавния бюджет ежегодно на Компанията майка се предоставя капиталов трансфер за ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) и субсидия за текуща дейност. Със средствата от държавния бюджет се покриват само разходи, свързани с изпълнението на възложените от държавата дейности.

Европейските структурни и инвестиционни фондове на Европейския съюз (ЕС) имат решаваща роля във финансирането на транспортните и екологични инфраструктурни проекти. Компанията майка ДП НКЖИ подготвя и реализира проекти по:

➤ Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г., която през програмен период 2014-2020 г. осигурява приемственост и последователност на инвестициите и гарантира завършване на започнатото от Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г., тъй като целите са и продължение на нейната политика и действия. Общата цел на ОПТТИ 2014-2020 г., е продължение на главната цел на ОПТ 2007-2013 г., а именно „Развитие на устойчива транспортна система“. ДП НКЖИ е Бенефициент по *Приоритетна ос I* – Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа, *Приоритетна ос III* – Подобряване на интермодалността при превода на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт, *Приоритетна ос IV* – Иновации в управлението и услугите - внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта и *Приоритетна ос V* – Техническа помощ на ОПТТИ 2014-2020 г.

➤ Механизъм за свързване на Европа, който действа в периода 2014-2020 г. Чрез него се осигурява финансиране на проекти с висока добавена стойност за целия ЕС с цел усъвършенстване на енергийната, транспортната и цифрова инфраструктура.

Ефектът от изпълнението на политиката в железопътния сектор е свързан с: осигуряване на стабилен График за движение на влаковете (ГДВ); привличане на повече товари и пътници; подобро качество и увеличен капацитет на железопътната инфраструктура; премахване на временни и постоянни намаления на скоростта; намаляване броя и времето за отстраняване на аварии; намаляване на енергийните разходи; намалени средства за поддържане и експлоатация на жп инфраструктура; свободен и равнопоставен достъп до инфраструктурната мрежа и обекти; повишено качество на транспортното обслужване (по-висока скорост, намалено време пътуване, повишена безопасност, по-висок комфорт).

II. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ (ГРУПА) НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ 2017 Г.

Управителният съвет на Компанията майка ДП НКЖИ е в състав, както следва: за периода 01.01.2017 г. до 26.01.2017 г.: Христо Владимиров Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев; за периода 27.01.2017 г. до 07.02.2017 г.: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев; за периода от 10.02.2017 г. до 04.05.2017 г.: Иван Василев Марков – председател и членове: Димитър Стоянов Савов и Красимир Христов Папукчийски; за периода от 10.05.2017 г. до 31.12.2017 г.: Христо Владимиров Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Красимир Христов Папукчийски.

Компанията майка се управлява и представлява от Генерален директор: за периода от 01.01.2016 г. до 07.02.2017 г. от Милчо Алексиев Ламбрев и от 08.02.2017 г. от Красимир Христов Папукчийски, назначен със заповед № ПД-38/08.02.2017 г. на МТИТС. Промените са вписани в Търговския регистър на 16.02.2017 г.

На 17.01.2017 г. с Решение на Управителният съвет на Компанията майка ДП НКЖИ – Протокол № 02-01/17 е приет проект на ДП НКЖИ за 2017 г.

На 17.02.2017 г. с Решение на Управителният съвет на Компанията майка ДП НКЖИ – Протокол № 06-02/17 е приет проект на Годишна програма за изграждането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2017 г.

Със заповед № ПД-208/21.06.2017 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е одобрен за изпълнение Бизнес плана на ДП НКЖИ за 2017 г.

На 11.07.2017 г. с Решение на Управителният съвет на Компанията майка ДП НКЖИ – Протокол № 19-07/17 е приет проект на Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за периода 2018-2022 г.

Промени в структурата и размера на капитала на Групата:

1. В изпълнение на Решение № 63 от 20 януари 2017 г. на Министерския съвет на Република България, ДП НКЖИ получава безвъзмездно за управление от МТИТС имот/земя и сгради – публична държавна собственост;

2. В изпълнение на Заповед № 5-95-00-13 от 11.01.2017 г. издадена от Областния управител на област Русе и Решение на Управителния съвет № 22-08/16 от 17.08.2016 г. е отнето на ДП НКЖИ, поради отпаднала нужда, правото на управление на имот – частна държавна собственост;

3. В изпълнение на Решение № 178 от 30 март 2017 г. на Министерския съвет на Република България, ДП НКЖИ получава безвъзмездно за управление от МТИТС имоти/земя – публична държавна собственост;

4. В изпълнение на Заповед № ДС-100 от 23.05.2017 г. издадена от Областния управител на област Пазарджик и Решение на Управителния съвет № 06-02/17 от 17.02.2017 г. е отнето на ДП НКЖИ, поради отпаднала необходимост, правото на управление на имоти – частна държавна собственост;

5. В изпълнение на Заповеди №№ ДС-224,225,226,227 от 29.12.2017 г. издадени от Областния управител на област Пазарджик и Решение на Управителния съвет № 23-09/17 от 15.02.2017 г. е отнето на ДП НКЖИ, поради отпаднала необходимост, правото на управление на имоти – частна държавна собственост;

6. В изпълнение на Решение № 576 от 5 октомври 2017 г. на Министерския съвет на Република България, ДП НКЖИ прехвърля безвъзмездно на община Симитли правото на собственост върху имот – частна държавна собственост;

7. На основание на Решение на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ № 18406/18 на ДП НКЖИ са прехвърлени в активи на ДП НКЖИ съоръжение, железен път и ТТ кабел, реконструирани при изпълнението на ЛОТ 22Б;

8. В изпълнение на писмо № 40-13-7/19.12.17 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията са признати за активи – публична държавна собственост извършени инвестиции от концесионера „Железопътна гара – Пловдив“ ООД.

Структурни и организационни промени през 2017 г.:

На централно ниво

- Извършено е вътрешно реструктуриране в поделение „Железен път и съоръжения“ в Централно управление на Компанията майка ДП НКЖИ.
- Закрито е Звено „Контрол и централно оперативно ръководство“ и е създаден сектор „Контрол и централно оперативно ръководство“ към отдел „Договори и инвестиции“.
- Закрит е „Блок за координация, контрол и информация“ – София, Пловдив и Горна Оряховица, като е създадено Регионално звено за координация, контрол и информация – София, Пловдив и Горна Оряховица.
- С Решение на Управителния съвет – Протокол № 23-09/17 от 15.09.2017 г. е извършена структурна и организационна промяна в Инспекторат по безопасност. Инспекция „Безопасност на превозите“ е трансформирана в инспекция „Безопасност на превозите и ТСОС“ с два сектора: „Безопасност на превозите“ и „ТСОС и оценка на риска“.

На регионално ниво

- В сила от 04.07.2017 г. с промяна в Правилника за устройството и дейността на ДП НКЖИ и Решение на Управителния съвет – Протокол № 11-04/17 от 04.04.2017 г. е увеличен броя на железопътните секции от 4 на 6, като са създадени нови железопътни секции с центрове Бургас и Шумен.
- Извършено е вътрешно реструктуриране на участъци, подучастъци, райони и подрайони в регионалните структури на поделения СиТ и ЕРП.
- В сила от 18.12.2017 г. е извършена промяна в организацията на работа в гарите в участъка Крумово-Димитровград, като в резултат на автоматизирано управление движението на влаковете и осигуряването му без ръководители движение в гарите, е намален персонала. Създадена е Мобилна група за отстраняване на повреди по съоръженията на осигурителната техника и железен път.

III. ПРОИЗВОДСТВЕН КАПАЦИТЕТ И СТЕПЕН НА НАТОВАРЕНОСТ

Компанията майка ДП НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура на Република България предоставя използването ѝ от лицензирани железопътни предприятия при равнопоставени условия.

Производственият капацитет на железопътната мрежа е сравнително постоянна величина. Средната използваемост на капацитета в последните години непрекъснато намалява. Повишено запълване на капацитета се достига в определени железопътни участъци и линии поради извършване на ремонти на железния път и съоръженията.

При сравнението на натуралните измерители на влаковата работа за 2017 г. спрямо 2016 г. се отчита увеличение във влаккилометрите с 503 398 или с 1,71%, а в брутотонкилометровата работа с 893 799 хил. или със 7,20%.

Таблица 1

НАТУРАЛНИ И СТОЙНОСТНИ ИЗМЕРИТЕЛИ	Влаккилометри	Брутотонкилометри (хил.)	Приходи от инфраструктурни такси (хил. лв.)
Отчет 2017 г.	29 908 503	13 305 028	57 506
Отчет 2016 г.	29 405 105	12 411 229	54 746
Изменение 2017/2016 (+/-)	503 398	893 799	2 760
Изменение 2017-2016 (%)	1,71%	7,20%	5,04%

По видове превози изменението на превозната работа е, както следва:

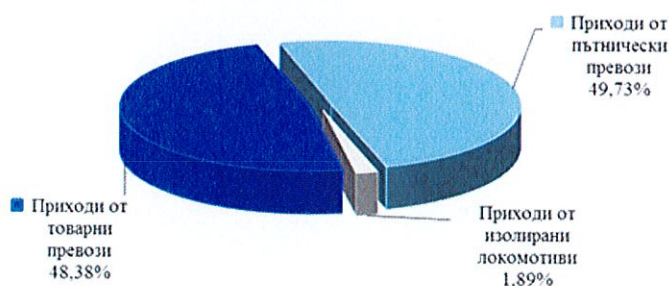
- пътнически превози – спад с 0,79% във влаккм. и с 1,76% в брутотонкм.;
- товарни превози – увеличение с 8,40 % във влаккм. и с 12,69% в брутотонкм.;
- изолирани локомотиви – увеличение с 11,43% във влаккм. и с 13,64% в брутотонкм.

С приходите от инфраструктурни такси се покриват преките разходи, възникнали директно, вследствие извършването на влаковата услуга.

През 2017 г. е запазен размера на ставките за инфраструктурни такси в сила от 01.01.2014 г. (0,7902 лв. за влаккилометър и 0,0025 лв. за брутотонкилометър) и на ставките за комбинирани превози с блок-влакове и за превоз на товарни автомобили с блок-влакове. За 2017 г. реализираните приходи от инфраструктурни такси са повече с 2 760 хил. лв. (5,04%) в сравнение с 2016 г., следствие от увеличение на извършените превози от началото на годината.

По видове превози структурата на приходите от инфраструктурни такси за 2017 г. е показана в следващата графика:

Структура на приходите от инфраструктурни такси по видове движение за 2017 г.

В приходите от ИТ най-голям е дялът на приходите от пътнически превози, следват приходите от товарни превози и от изолирани локомотиви.

Пазарен дял на извършената работа по железопътни предприятия в натурални и стойностни измерители

През 2017 г. железопътната инфраструктура беше предоставена за ползване като цяло от всички железопътни предприятия (превозвачи): „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД, „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД, „БЖК“ АД, „Газтрейд“ АД, „Рейл Карго Кериър България“ ЕООД, „Ди Би Карго България“ ЕООД, ДП „ТСВ“, „Експрес сервиз“ ООД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт рейл“ ООД, „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД, „ТБД Товарни превози“ ЕАД, „Пимк рейл“ ЕАД. Сключени са договори с железопътните предприятия „Мини Марица изток“ ЕАД през м. юни 2017 г. и „ДМВ Карго Рейл“ ЕООД през м. август 2017 г.

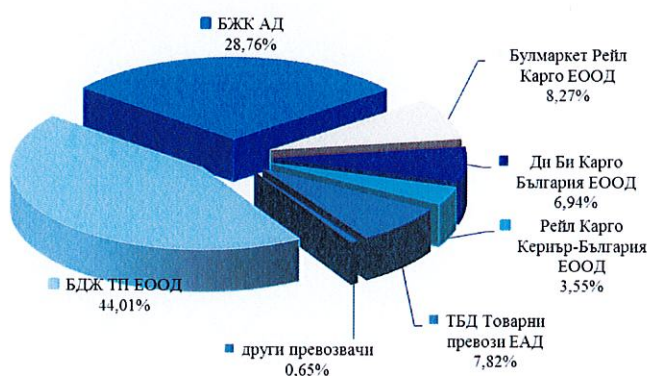
Изменението на реализираните приходи от инфраструктурни такси по железопътни предприятия за 2017 г. и 2016 г., са показани в следващата таблица:

Листа 2

Железопътни предприятия	Приходи от инфр. такси за 2017 (лв.)	Приходи от инфр. такси за 2016 (лв.)	Изменение 2017/2016 (лв.)	Изменение 2017/2016 (%)
БДЖ ПП ЕООД	28 749 200	29 107 880	(358 680)	-1,23%
БДЖ ТП ЕООД	12 688 003	12 505 559	182 444	1,46%
БЖК АД	8 186 621	5 518 321	2 668 300	48,35%
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	2 335 264	2 273 799	61 465	2,70%
ТБД Товарни превози ЕАД	2 261 113	947 056	1 314 057	138,75%
Ди Би Карго Рейл Б-я ЕООД	2 016 611	3 339 217	(1 322 606)	-39,61%
Рейл Карго Кериър Б-я ЕАД	1 022 547	828 697	193 850	23,39%
Пимк рейл ЕАД	95 371	17 582	77 789	442,44%
Порт Рейл ООД	77 212	77 366	(154)	-0,20%
ДП ТСВ	66 379	123 671	(57 292)	-46,33%
Газтрейд АД	6 502	5 378	1 124	20,90%
Мини Марица-изток ЕАД	626		626	
Експрес сервиз ООД	428	1 784	(1 356)	-76,01%
Карго Транс Вагон Б-я АД	27	52	(25)	-48,08%
ДМВ Карго Рейл ЕООД	23		23	
Общо приходи от инфраструктурни такси	57 505 927	54 746 362	2 759 565	5,04%

Дялът на железопътните предприятия в приходите от товарни превози са показани в следващата графика:

Процентно съотношение на приходите от товарни превози (без изолирано движение) по железопътни предприятия за 2017 г.

„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД е единственото лицензирано железопътно предприятие за превоз на пътници и багажи по железопътната мрежа на Република България със 100% пазарен дял в пътническите превози.

„БДЖ - Товарни превози“ ЕООД за 2017 г. е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 47,81% във влаккм., 42,67% в брутотонкм. и 44,01% в приходите от инфраструктурни такси. За 2017 г. изменението на превозените товари спрямо 2016 г., е както следва: спад с 1,58% във влаккм. и ръст с 2,31% в брутотонкм.

„БЖК“ АД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 24,55% във влаккм., 30,13% в брутотонкм. и 28,77% в приходите от инфраструктурни такси. За 2017 г. се отчита ръст на превозените товари спрямо 2016 г. – с 37,80% във влаккм. и с 49,31% в брутотонкм.

„Ди Би Карго България“ ЕООД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 6,65% във влаккм., 7,04% в брутотонкм. и 6,94% в приходите от инфраструктурни такси.

„Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД за 2017 г. е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 8,35% във влаккм., 8,06% в брутотонкм. и 8,27% в приходите от инфраструктурни такси.

„Рейл Карго Кернър - България“ ЕООД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 3,44% във влаккм., 3,89% в брутотонкм. и 3,55% в приходите от инфраструктурни такси.

„ТБД Товарни превози“ ЕАД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 8,14% във влаккм., 7,75% в брутотонкм. и 7,82% в приходите от инфраструктурни такси.

Останалите железопътни предприятия: „Експрес Сервиз“ ООД, „Газтрейд“ АД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт Рейл“ ООД, „Пимк рейл“ ЕАД, „ДМВ Карго рейл“ ЕООД, „Мини Марица-изток“ ЕАД, ДП ТСВ, „Порт рейл“ ООД имат инцидентни превози, поради което техния дял в извършените превози по жп мрежата е минимален/незначителен – под 1%.

Компанията майка ДП НКЖИ предоставя на железопътните предприятия услуги по обслужване и поддръжка, допълнителни, съпътстващи и други услуги, които са посочени в Наредба № 41 от 27.06.2001 г. „За достъп и използване на железопътната инфраструктура“, издадена от Министъра на транспорта и съобщенията.

IV. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

През 2017 г. дейността на Компанията майка ДП НКЖИ беше насочена към изпълнението на следните задачи:

- Модернизиране и привеждане на железопътната инфраструктура в съответствие с европейските стандарти за безопасност, сигурност и висока надеждност на експлоатация. Постигане на съвместимост с жп администрации на страните от ЕС;
- Повишаване на качеството и ефективността на железопътните превози чрез ремонт на жп линии за възстановяване на проектните скорости и изграждане на трасета, позволяващи високи скорости и съкратено времетраене с цел повишаване на качеството и ефективността на железопътните превози;
- Възстановяване, ремонт и модернизация на съоръжения и устройства на осигурителна техника при спазване на следните приоритети:
 - изграждане и усъвършенстване на системите на осигурителната техника за междугарие и телекомуникации, по протежение на жп магистралите и жп линии I-ва категория, както и внедряване на ETCS и изграждане на ERTMS;
 - изграждане и внедряване на компютърни телекомуникационни системи за връзка между гарите, влаковите диспечери и енергодиспечери. Създаване на национална система за предаване на информация и координация на транспортните процеси и други, чрез използване на оптична преносна среда;
 - изграждане на системи за запис на електронен носител на всички служебни разговори при осигуряване движението на влаковете и извършване на маневрената дейност;
 - пресъоръжаване на прелези с ръчни барieri в прелези с автоматични прелезни устройства, с което се повишава сигурността и безопасността на превозите и се намалява времето, през което са затворени за преминаване на жп возила;
 - изграждане на система от устройства за динамично следене на загреети букси, спирачни повърхности, осно натоварване на жп подвижен състав и за регистриране на дерайлирал подвижен състав т.е. „check point“ разположени по цялата жп мрежа, с която се гарантира безопасността на превозите и предотвратява разрушаването на железопътната инфраструктура.
- Възстановяване, ремонт и модернизация на контактната мрежа, тяговите подстанции, основните секционни постове и съоръженията към тях;
- Реконструкция на гарови комплекси с цел подобряване на интермодалността на пътниците чрез връзка на тези комплекси с други видове транспорт, както и чрез комуникационно решение за техните транспортни и пешеходни връзки;
- Предоставяне на нови услуги на операторите чрез изграждане на интермодален терминал на г. Годор Каблешков;
- Въвеждане на иновативни техники и технологии за функциониране на Компанията;
- Съгласуване на международните разписания във внедрената международна система RNE Path Coordination System (PCS, бивш Pathfinder) – за изготвяне на международен график и постоянно актуализиране на базата данни във вътрешните системи за планиране, съгласуване и отчитане на влаковата работа (График генератор, Ръководене и отчитане на влаковата работа) със съответните им модули;
- Поддържане на системите: RNE Train Information System (TIS, бивш EUROPTIRAILS) - международна система за следене движението на международните влакове в реално време, при която

ежедневно се запълва базата данни с актуалните разписания на влаковете и система „Симулиране на наклони и криви“, която служи за уеднаквяване на административните разстояния, получени на база първоначалното реперирание на мрежата и реалните разстояния, получени след реконструкциите на жп линиите;

• Намаляване на негативното въздействие на транспортната дейност върху околната среда. Изпълнение на „Национална дългосрочна програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г.“;

• Намаляване броя и шетите от произшествия;

• Прилагане на Системата за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015;

• Прилагане на приетата от Управителния съвет „Система за финансово управление и контрол, за смекчаване и контролиране на рисковете в ДП НКЖИ“;

• Ефективно и целесъобразно усвояване на предоставените средства от държавния бюджет, на приходите от инфраструктурни такси, от дейност „Електроразпределение“ и от други услуги за развитие, поддържане, ремонт и експлоатация на железопътната инфраструктура;

- Ефективно и целесъобразно усвояване на предоставените средства по ОПТТИ 2014-2020 г. и МСЕ;
- Изпълнение на заложените в годишния бизнес план на Компанията показатели за финансов резултат;
- Оптимизиране на разходите – многостепенен контрол при изразходването на финансовите средства;
- Намаляване на текущите вземания и задължения на предприятието;
- Постигане на високо ниво на професионална компетентност.

Дейност „Управление на движението на влаковете и гаровата дейност“

Основна задача на дейност „Управление на движението на влаковете и гаровата дейност“ през 2017 г. беше осигуряване на равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура и планиране на влаковата работа, съобразена с Инвестиционната програма и строително-ремонтните дейности на ДП НКЖИ при осигуряване на безопасно движение на влаковете в съответствие с ГДВ, изчисляване на инфраструктурните такси и осигуряване на отчетна и статистическа информация, относно натоварването по железопътната инфраструктура.

Съгласно нормативите и при удовлетворяване на всички заявки за разпределяне на годишен капацитет е изготвен Графикът за движение на влаковете 2017/2018г.

През 2017 г. са разрешени общо 29 559 броя „прозорци“ за работа по железопътната инфраструктура, от които 621 на външни фирми. Разработени са 12 броя пълни прекъсвания за изпълнението на проекти от Инвестиционната програма на Компанията, които са удължавани общо 15 пъти. Извън годишната заявка за капацитет са изготвени разписания и направени корекции - общо 38 953 броя на разстояние 2 163 381 км.

Денонощно се управлява движението на влаковете, в изпълнение на ГДВ, чрез диспечерския апарат в Централно диспечерско ръководство и Звената „Оперативно диспечерско“ в УДВГД София, Пловдив и Горна Оряховица. Приемат се заявките на железопътните предприятия и се осигурява равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура.

Създадена е непрекъсната организация и контрол за денонощно управление на влаковото движение и извършване на маневрената работа на ниво гари при спазване на нормативните документи по безопасността на превозите. Гаровата нормативна уредба се актуализира непрекъснато, в зависимост от настъпили изменения в нормативната уредба или оперативната обстановка, а също така и при промяна на коловозното и стрелково развитие на гарите.

Направени са 26 предписания за разследване на произшествия в мрежата, издаден е 1 тревожен бюлетин във връзка с допуснати нарушения по сигурността на движението.

Проверено е съответствието с нормативната уредба и са съгласувани 22 броя Таблици на маршрутните зависимости на гарови осигурителни инсталации. Проучени са исканията за прекъсване действието или удължаване срока за това на 167 устройства на гаровата и междугаровата осигурителна техника. Проведени са практически изпити за работа с осигурителната техника на 178 новоназначени началници на гари и влакови диспечери.

Издадени са заповеди, за закриване за служба „движение“ за част от денонощието на 173 гари и разделни постове, както и закриването на определени работни места за част от денонощието.

За привеждане капацитета на мрежата с реалната необходимост от превози са открити за експлоатация РП Куртово Конаре и гара Карлуково. Въведени са в експлоатация нови осигурителни техники МКЦ „Електра 2“ в гарите Септември, Пазарджик, Огняново и Стамболийски.

Създадена е организация за функциониране и провеждане на непрекъснат контрол върху дейностите: продажба на билети и карти от служители на ДП НКЖИ (ръководители движение и прелезопазачи), измерване на вагони на вагонни возни и почистване и дезинфекция на вагони, както и от изготвяне на инструкции.

Дейности по ремонт на железния път и съоръженията

Поделение „Железен път и съоръжения“ организира и управлява дейностите по поддържане и ремонт на железния път и железопътните съоръжения, като осигурява: скоростни условия, гарантиращи устойчив ГДВ; капацитет на трафика, даващ възможност за ефективно използване на всички направления по жп мрежа; ниво

на сигурност на превозите, гарантиращо надеждна експлоатация; комфорт на пътуване с цел запазване и привличане на клиенти.

Със средствата от инфраструктурни такси през годината са извършени разплащания на обща стойност 58 358 430,38 лв. с ДДС.

Изпълнено е: Механизирано подновяване на железен път на 6 обекта, както следва: Владая, 2-ри и 3-ти коловози; Драгичево-Перник разпределителна; Делян-Дяково и 2-ри коловоз Дяково; Аварийно-възстановителни работи гара Дупница; Волюк-Храбърско; Мездра 2-ри и 3-ти коловоз; Среден ремонт на железния път в т.ч. механизирани среден ремонт на 5 обекта, както следва: в междугарията Твърдица-Чинтулово; по 4-та и 9-та линии; в междугарията Ботев-Калофер и 2 стрелки г. Свежен; стрелки ЖПС Шумен; частично преустройство на г. Синдел. Изпълнено е: обезопасяване на слаби места; ремонт на инженерни съоръжения (мостове, прелези и др.); ремонт, доставка на резервни части, консумативи, колооси на механизация; доставки на железопътни материали.

През 2017 г. е извършена доставка лека пътна механизация, автомобили втора употреба и на 3 броя стрелкови крана.

През 2017 г. са изпълнени следните видове работи и ремонт по железния път и съоръженията:

- Механизирано подновяване на железен път – 28 942 м;
- Механизиран среден ремонт на железен път – 134 159 м;
- Полагане на БРП – 59 865 м;
- Механизирано поддържане с ТПМ на железен път – 3 122 609 м;
- Механизирано поддържане с ТПМ на железопътни стрелки – 1 581 бр.
- Механизиран подновяване на железопътни стрелки – 12 бр.;
- Механизиран среден ремонт на железопътни стрелки – 24 бр.

С изпълнението на инвестиционната програма на поделението, ремонтните работи и текущо поддържане на железния път и съоръженията през 2017 г. е постигнато:

- Възстановяване на проектни скорости в 5 междугария с обща дължина 44,995 км;
- Завишаване на скорости в 16 междугария – 170,961 км;
- Запазване на съществуващи скорости – 2 952,103 км;
- Премахване на 38 бр. временни ограничения на скорости – 60,940 км;
- Намаляване на времепътуването с 62,3 минути

Дейности по сигнализация и телекомуникация

Дейността на Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ е насочена към поддържане и модернизация на съществуващите и строителство на нови устройства и системи на осигурителната техника, телекомуникациите и електроснабдяването (ОТ, ТК и ЕС), които осигуряват управлението, контрола и безопасността на влаковото движение.

Дейност „Осигурителна техника“

Основна задача на дейността по поддържане на осигурителните инсталации е намаляване на риска от субективна грешка при управлението на процесите по контрол и управление на влаковото движение и гарантиране на безопасността и ефективността на превозния процес.

Съоръжеността на действащите общо 315 гари и разделни постове със средства на осигурителната техника е следното: 20 гари са съоръжени с маршрутно-компютърни централизации, 175 с релейни централизации и 33 с електромеханични централизации и 70 са с релейни уредби. Без осигурителни системи са 17 броя гари.

От всички 757 бр. железопътни прелези, 518 бр. са съоръжени с автоматични устройства в т.ч.: 120 са с бариеви, 278 бр. са със сигнализация и 120 бр. са с електрически бариеви в район на гара. На 285 прелезни устройства са инсталирани шосейни светофари с трета бяла бавно мигаща светлина.

Участъците Подуене-Белово и Скуtare-Стара Загора (страна Пловдив) са съоръжени със система за автоматична локомотивна сигнализация тип EBICAB 700 (TSI CCS Annex B) – JZG 703 ниво 0. Жп възел Пловдив, включващ Пловдив разпределителна, гарите Тракия, Филипово и участъка Стара Загора-Бургас е съоръжен с ETCS ниво 1, версия 1.2.0/1999 г. ALTRACS BDZ.

В процес на въвеждане в експлоатация са следните участъци, на които е изградено полето оборудване: Дунав мост 2 (Видин)-Видин пътническа (ETCS ниво 1, версия 2.3.0d); Крумово-Свиленград (ETCS ниво 1, версия 2.3.0d и GSM-R Voice); Пловдив-Септември (ETCS ниво 1, версия 2.3.0d и GSM-R Voice).

Със система за автоматична защита на влаковете е оборудвана малка част от националната железопътна мрежа. Системата работи ефективно само при наличие на съответно бордово оборудване на локомотивите, преминаващи по тези линии.

За осигуряване безопасността на движение на влаковете в междугарията се използват системите: Релейна полуавтоматична блокировка, с която са съоръжени около 2 031 км от жп мрежа (в т.ч.: 150 км оптичен кабел); Релсови вериги за установяване наличието на влак (София-Септември и Твърдица-Шивачево);

Броячи на оси (движението на влаковете се осигурява без проходни сигнали). Съществуват междугария, при които движението на влаковете се осъществява без осигурителна техника по телефонен способ.

Въведени в експлоатация са 7 броя детектори за горещи букси от система тип „Phoenix MB“ на Signal & Sistem Technik GmbH (Пловдив -Свиленград-Турска/Гръцка граница).

Въведени в експлоатация са 2 броя двупътни системи „Check Point“ за контрол на загрети букси, за дерайлирани колооси и динамична везна (Септември-Пловдив), като системата в междугариято Септември-Тодор Каблешков е съоръжена и със система за следене на товара и габарита на подвижния състав.

През 2017 г. извършената работа по поддръжка и модернизация на съоръженията на осигурителната техника е, както следва: пресъоръжени 12 бр. прелези; рехабилитирани 10 бр. експлоатационни пунктове; възстановени технически параметри на 11 587 м кабелни линии; вложени 192 броя муфи; положени нови 1 875 м кабели в гари; направени 6 преустройства в гари във връзка с ремонт на железния път; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ОТ – 84 броя заземителни колове.

Дейност „Телекомуникации“

Направление „Телекомуникации“ извършва: поддръжане, ремонт и строителство на съоръженията, които осигуряват служебни, диспечерски, телефонни, селекторни, компютърни и телексни връзки; услуги за пренос на данни и поддръжане на компютри, участъкови и междугарови телефонни връзки, радиовръзки (гарови информационни табла; часовникови уредби), видео наблюдение и охранителни системи.

През 2017 г. по съоръженията на телекомуникация е изпълнено следното: възстановени 13 755 м временни връзки с временен кабел; възстановени 5 861 м съобщителни медни кабели; вложени 390 муфи за съобщителни медни кабели; възстановени технически параметри на 1 648 м кабелни линии и изградени 700 м оптични съобщителни кабелни линии; вложени 12 бр. муфи за оптични съобщителни кабели; демонтирани 13 536 м телекомуникационни кабели; демонтирани 4 бр. АТЦ и преносни системи; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ТК – 6 броя заземителни колове.

Дейност „Електроснабдяване и енергиен контрол“

Съоръженията за нетягово електроснабдяване служат за захранване на съоръженията на осигурителните и телекомуникационни техники, отопление на железопътни стрелки, на вътрешни сградни инсталации, пилонно и перонно осветление, осветление на работни площадки и чакални.

През 2017 г. извършената работа в натурални измерители е, както следва: пресъоръжени 28 броя трафопостове; възстановени 13 380 м кабели СН и НН; вложени 367 бр. муфи за кабели СН и НН; възстановено външно пилонно и перонно осветление – 1 633 бр. осветителни тела; възстановено вътрешно осветление – 1 051 бр. осветителни тела; монтирани 145 бр. дефектно-токови защиты; възстановени 603 бр. нагреватели за отопление на стрелки; монтирани 197 бр. електромери за измерване на ел. енергия на жилища, фирми и служебни помещения; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ЕС и ЕК – 159 броя заземителни колове.

Дейности по енергетичните и електротехнически съоръжения

С Решение № Л-327/17.05.2010 г. е издадена лицензия на ДП НКЖИ за дейността разпределение на тягова електроенергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. Целта е либерализиране на пазара на електрическа енергия в сектор железопътен транспорт.

От 01.01.2014 г. превозвачите заплащат на управителя на железопътната инфраструктура утвърдена цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. В изпълнение на Закона за енергетика, Правилата за търговия с електрическа енергия и лицензионните изисквания са сключени отделни договори с всички опериращи на територията на Република България железопътни превозвачи за предоставяне на услугата „разпределение на тягова електрическа енергия“. В качеството си на разпределително дружество ДП НКЖИ сключи и необходимите по закон договори с енергийните дружества НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД.

Поделение „Електроразпределение“ ръководи и организира дейностите по разпределяне на електроенергия, ремонта, поддържането и експлоатацията на контактната мрежа и релсовите самоходни специализирани машини, за ремонт и поддръжане на контактната мрежа, като създава условия за осигуряване на надеждно, непрекъснато и качествено електрозахранване на подвижния тягов състав, както и на нетяговите консуматори.

Обща разгърната дължина на електрифицираните линии – 4 717 км (в т.ч. текущ път и гарови коловози). Нивото на електрификация към 2017 г. е 73% от ОРД на железопътната мрежа, като подавания ток е 25 kV с честота 50 Hz.

Захранването на контактната мрежа с електроенергия се извършва от 54 бр. тягови подстанции.

В сравнение с 2016 г. повредите по енергосъоръженията по вина на поделение „Електроразпределение“ са повече с 29,8%. С 25,9% са увеличени повредите по причина на БДЖ – ТП ЕООД и с 10,6% по причина на БДЖ – ПП ЕООД.

Вследствие на допуснатите повреди по енергосъоръженията, броя на закъснелите влакове е намален с 19,3% в сравнение с 2016 г. С 20,1% са увеличени броя на закъснелите влакове по причина на БДЖ – ПП ЕООД и с 44% на БДЖ – ТП ЕООД.

Поделение „Електроразпределение“ извършва поетапна модернизация на съоръженията и постепенно изграждане на система за телеуправление SCADA на тяговите подстанции, секционните постове и гаровите разединители. Въведена в експлоатация е SCADA на модернизирани тягови подстанции: Волюяк, Алдомировци, Симитли, Генерал Тодоров, Прослав, Първомай, Крумово, Димитровград, Симеоновград и Свиленград. Модернизирани са тяговите подстанции в Честово, Славяново, Търговище, Дивдядово, Мездра и Завет. Извършва се модернизация на подстанции Провадия, Величково, Пирдоп и Бов.

Дейностите по ремонта на контактната мрежа, тяговите подстанции и специализираната механизация са насочени към подобряване на сигурността и надеждността при работа, постигне намаляване на влаковите времезакъснения причинени от повреди на енергийни съоръжения (контактната мрежа), както и намаляване на времето за отстраняване на възникналите аварии и прекъсване на захранването по причина повреда на енергосъоръженията.

През 2017 г., в рамките на приходите от извършване на лицензионната дейност за тягово разпределение на електрическа енергия, са изпълнени обекти по титулен списък на стойност 17 237 хил. лв. с ДДС. С доставените материали за контактната мрежа, са подменени носещи въжета в участъците: Горна Оряховица-Джулюница П2 и П1; Долапи-Иваново; Бяла-Полски Тръмбеш; Плевен-Пордим П1; Плиска-Каспичан; Славяново-Стражица П2; Дралфа-Търговище П2; Самуил-Разград; Синдел-Провадия-П2; Царева ливада-Трявна; София-Елисейна-Зверино П1; Червен бряг-Телиш П2; Бели извор-Криводол; Бойчиновци-Мърчево. Доставен е контактен проводник за подмяна на 25,6 км контактна мрежа за Змейово-Стара Загора и за ремонт на контактната мрежа в участъците: Лакатник-Левище П1; Кунино-Червен Бряг П1; Червен Бряг-Телиш П2. Подменени са 135 бр. амортизирани и наклонени стълбове в участъците: Яна-Мусачево; Джулюница-Стражица; Червен Бряг-Телиш; сп. Надарево-Хан Крум, Шумен-Търговище. Изготвени са проектите и са изпълнени частични СМР за електрификация жп линия Нова Загора-Симеоновград. Извършен е ремонт на специализирана механизация, ремонт на сгради и прилежащ терен с коловози на работилница за РСМ на Енергосекция Горна Оряховица. Извършен е ремонт на сграда ПЕ Видин, изграждане ограда и временен довеждащ път към ТП и ПЕ Илианци, реконструкция на покрив на ТПС Честово.

С изпълнението на реконструкция, модернизация и внедряване на нови технологии за контактна мрежа в енергийната система на ДП НКЖИ през 2017 г. е постигнато:

- Повишаване на надеждността и безотказността на контактната мрежа;
- Подобряване състоянието на съоръженията;
- Привеждането на параметрите им към действащите „Технически изисквания“ (ТСОС и произтичащите от тях стандарти и европейските норми).

Дейност на „ТРЕН“ ЕООД

„ТРЕН“ ЕООД стартира своята дейност от 07.06.2008 г., когато влиза в сила първият график, по който дружеството купува енергия от производители и доставя тази енергия за покриване нуждите на крайния потребител. Дружеството извършва продажба на електрическа енергия въз основа на подновена Лицензия за търговия с електрическа енергия № Л-490-15 от 13 юли 2017 г., издадена от КЕВР на Република България за срок от 10 години.

Дружеството е активен участник на пазара, като продаденото количество електроенергия на крайния потребител „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за периода от 01.01.2017 до 31.12.2017 г. е на обща стойност 7 831 хил. лв. (без ДДС и без акциз).

V. ПЕРСОНАЛ И ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ

Персонал

Изменението на персонала на Компанията майка ДП НКЖИ през 2017 г. в сравнение с 2016 г. е показано в следващата таблица:

Таблица 3

Численост по разписание на длъжностите		Списъчен брой на персонала	
	Брой		Брой
31.12.2017 г.	11 778	31.12.2017 г.	11 260
31.12.2016 г.	11 856	31.12.2016 г.	11 414
Изменение 2017/2016 г. (+/-)	- 78	Изменение 2017/2016 г. (+/-)	- 154
Изменение 2017/2016 г. (%)	- 0,66%	Изменение 2017/2016 г. (%)	- 1,35%

Към 31.12.2017 г. числеността на персонала в Компанията майка ДП НКЖИ е 11 260 бр. и е намалена със 154 бр. спрямо 31.12.2016 г. През 2017 г. в ДП НКЖИ са постъпили 916 броя работници и служители и са напуснали 1 072 броя. Въпреки големият брой работници и служители, постъпили на работа през 2017 г., за експлоатационните дейности се наблюдава текучество и недостиг на персонал, възлизаш към 31.12.2017 г. на 590 броя, което е 5% от общата численост по шат.

Политика на доходите

В изпълнение политиката за повишаване на доходите през 2017 г. е извършено следното:

- На основание Постановление на МС, в сила от 01.01.2017 г. е определена минимална работна заплата за страната в размер на 460 лв. В съответствие с договорения механизъм в КТД 2016 г. са увеличени основните заплати на работещите в предприятието определени по този механизъм съобразно нарастването на минималната работна заплата.
- На основание Правилника за атестация на персонала в периода от 01.11.2017 г. до 31.12.2017 г. е проведено годишно оценяване на индивидуалното трудово изпълнение на персонала в Компанията майка ДП НКЖИ. Атестирани са 10 726 работници и служители. Преобладаващата част от оценяваните работници и служители са оценени с оценка „Много добра“ – 5 444 бр. или 50,76%. През 2016 г. също е преобладавала оценка „Много добра“ - 57,10%. С отлична оценка през 2017 г. са оценени 3 141 броя, което е 29,28%, спрямо 20,68% през 2016 г. За получилите отлична атестационна оценка е определено стимулиране – допълнителен платен годишен отпуск или паричен бонус.

Обучение и развитие на персонала

През 2017 г. продължава политиката по вътрешно-фирмено обучение на персонала с цел минимизиране на недостига на експлоатационен персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите на всички нива. Преминали процес на обучение за преквалификация са 82 курсисти, за придобиване на професионална квалификация – 195, придобиване на правоспособност – 352, разширяване на професионалната квалификация – 306 и периодично обучение по нормативни документи 5 916 курсисти.

С цел презентиране на компанията като работодател, Компанията майка ДП НКЖИ участва в следните форуми: „Национални дни на кариерата“, в Русенския университет „Ангел Кънчев“, организиран от Job Tiger; Младежки форум 2017 на тема „Младите хора в транспорта – обучение, иновации, бизнес“, организиран от Научно-технически съюз по транспорта; „Дни на кариерата“ във ВТУ „Тодор Каблешков“; Специализирана бизнес конференция „Бизнеса отвътре“; Международна конференция „HR практиките, които работят“, организирана от Българската асоциация за управление на хора

VI. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА**ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА**

На основание Договора между Република България и Компанията майка ДП НКЖИ и одобрената от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта и експлоатацията на железопътната инфраструктура със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2017 г., (ДВ, бр. 98 от 9.12.2016 г.) и ПМС № 374 от 22.12.2016 г. за изпълнение на ДБ, (ДВ, бр. 104 от 29.12.2016 г.) на ДП НКЖИ са предоставени 105 000 000 лв. капиталов трансфер и 135 000 000 лв. субсидия, намалена поради санкция по Договора с държавата до размер на 134 902 000 лв.

Капиталови трансфери

С предоставените средства като капиталов трансфер за 2017 г. се осигуряват от една страна изпълнението и съответното финансиране на проекти от инвестиционната програма на предприятието за ремонт, рехабилитация и изграждане на обекти от железопътната инфраструктура, както и възстановяване на част от предоставената временна финансова помощ на предприятието по ПМС № 271/06.10.2015 г. за приключване на инвестиционни проекти на ДП НКЖИ по ОПТ 2007-2013 г.

С ПМС № 223 от 13.10.2017 г. (обн. ДВ бр. 84 от 20.10.2017 г.) са одобрени допълнителни разходи по бюджета на МТИТС за 2017 г. за приключване на железопътни проекти на ДП НКЖИ по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г. в размер на 35 000 000 лв. Средствата се предоставят като капиталов трансфер.

С ПМС № 226 от 13.10.2017 г. (обн. ДВ бр. 84 от 20.10.2017 г.) са одобрени допълнителни трансфери по бюджета на МТИТС за 2017 г. за националното съфинансиране за периода 2015-2017 г. по проекти, финансирани по Механизъм за свързване на Европа, сектор транспорт в размер на 18 967 491 лв. Средствата са осигурени за сметка на предвидените трансфери по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. I.11 от ЗДБ за 2017 г.

Субсидия за текуща дейност

За 2017 г. усвоените средства от субсидия на ДП НКЖИ за финансиране на дейности по текущото поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура са в размер на 134 902 000 лв. (изплащане на възнаграждения и осигуровки на персонала).

Усвояването на средствата от капиталов трансфер и допълнителните целеви средства за плащания по проектите от поименния списък за капиталови разходи и субсидията през 2017 г. е показано в следващата таблица:

НАИМЕНОВАНИЕ	Усвоени средства към 31.12.2017 г. (лева)
1	2
51-00 Основен ремонт на дълготрайни материални активи	62 764 363,33
Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости (проект 3)	20 022 016,00
Модернизиране на осигурителни системи и прелазни устройства (проект 4)	23 302 000,00
Модернизация и реконструкция на тягови подстанции (проект 5)	9 755 052,98
Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските изисквания (проект 20)	1 920 116,84
Възстановяване на проектни параметри на жп линия София-Карлово-Зимница (проект 8)	7 765 177,51
52-00 Придобиване на дълготрайни материални активи	42 235 636,67
<i>52-06 Изграждане на инфраструктурни обекти</i>	
Удвояване и електрификация на жп линия Карнобат-Синдел (проект 7)	7 235 636,67
Съфинансиране на инфраструктурни проекти по Оперативна програма "Транспорт" 2007-2013 - погасителна вноса, съгласно ПМС 271/06.10.2015 г.	35 000 000,00
ОБЩО КАПИТАЛОВИ ТРАНСФЕРИ	105 000 000,00
ПМС № 233 от 13.10.2017 г.	35 000 000,00
52-00 Придобиване на дълготрайни материални активи	
<i>52-06 Изграждане на инфраструктурни обекти</i>	
„Реконструкция и електрификация на железопътната линия Пловдив-Свиленград, по коридори IV и IX фаза 2 участък Първомай-Свиленград“	917 809,19
„Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от жп линията Пловдив-Бургас“	20 098 000,00
„Модернизация на железопътния участък Септември - Пловдив, част от Трансевропейската железопътна мрежа“	7 760 000,00
Техническа помощ за „Инструмент за подготовка на железопътните проекти по Трансевропейската транспортна мрежа“ и „Рехабилитация на жп линия Пловдив-Бургас фаза 2“	1 106 000,00
Проект „Развитие на възел София“	555 000,00
Възстановяване на ДДС 6	4 563 190,81
СУБСИДИЯ ЗА ТЕКУЩА ПОДДРЪЖКА	134 902 000,00
ВСИЧКО РАЗХОДИ	274 902 000,00

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Компанията майка ДП НКЖИ е Бенефициент по значителен брой проекти, финансирани от Европейския съюз от различни програми и фондове.

Към 31.12.2017 г. на различно ниво на изпълнение и подготовка са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с проектиране и изграждане на жп инфраструктура:

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ 2014-2020 г.

1.1 Приоритетна ос 1 – „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ трансевропейска транспортна мрежа“

1.1.1 Проект „Модернизация на железопътния участък Септември-Пловдив: част от Трансевропейската железопътна мрежа – изграждане на четири броя пътни надлези“. Обща стойност съгласно ДБФП – 16 933 894,37 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 9 997 111,01 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 59,04%.

Основната цел на проекта е да бъде изградена железопътната инфраструктура в съответствие с нормативните изисквания за безопасност и надеждност при нормална експлоатация на железопътната линия, както и да бъдат спазени нормативните изисквания за премахване на пресичанията на железопътната линия на едно ниво с друг вид наземен транспорт.

С реализацията на проекта ще се постигне: премахване ограниченията за скорост и капацитет на потоците на железопътния трафик; съответствие на железопътната инфраструктура с европейските изисквания към TEN-T коридорите на основната мрежа в изпълнение на политиките на ЕС за устойчиво развитие на железопътния транспорт в региона.

1.1.2 Проект „Рехабилитация на железопътната инфраструктура по участъците на железопътната линия Пловдив-Бургас – възстановяване, ремонт и модернизация на тягови подстанции Бургас, Карнобат и Ямбол“. *Обща стойност по ДБФП – 17 782 623,00 лв. без ДДС. Физическо изпълнение – 97 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 12 880 149,98 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 72,43%. Поради лоши метеорологични условия строителството на обекта е спряно. Срокът за изпълнение на етап II е изместен със 72 календарни дни.*

1.1.3 Проект „Модернизация на железопътната линия София-Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец“. *Обща стойност по ДБФП – 1 084 999 272,24 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 469 869,99 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,05%.*

С цялостното реализиране на проекта ще се реши един от най-проблемните участъци на общоевропейската железопътна мрежа в Югоизточна Европа, разположен на най-пряката връзка между Западна и Централна Европа с Близкия Изток и Азия. Ще се създаде възможност за качествена железопътна връзка на градовете Анкара, Истанбул и София с останалите страни членки на Европейския съюз. Железопътната линия София-Пловдив има важно регионално икономическо и стратегическо значение, като линия съединяваща едни от най-големите индустриални центрове – София с Пловдив, Бургас, Стара Загора и цялата югоизточна България.

След реализирането на проекта скоростта в участъка Елин Пелин-Костенец ще бъдат 160 км/час за пътнически влакове и 120 км/час за товарни влакове.

1.1.4 Проект „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас, Фаза 2“. *Обща стойност по ДБФП – 675 092 693,08 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 29 275 278,32 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 4,34%.*

Проектът включва: Проектиране и изграждане на системи за сигнализация и телекомуникации по железопътната линия Пловдив-Бургас; Изграждане на надлези/подлези за железопътната линия Пловдив-Бургас на мястото на съществуващи прелези; Изграждане на защитен лесопояс в междугарието Черноград-Айтос; Рехабилитация на железопътен участък Скутаре-Оризovo; Модернизация на железопътен участък Оризово-Михайлово; Модернизация на железопътен участък Ямбол- Зимница при гара Завой; Реконструкция на стрелковото развитие на гара Зимница и рехабилитация на контактната мрежа в гари Зимница и Стралджа; Рехабилитация на железопътната отсечка Стралджа-Церковски.

1.1.5 Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-Перник-Радомир-Гюешево-граница с Република Македония“. *Обща стойност по ДБФП – 26 096 447,40 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 23,08%. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 3 331 871,09 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 – 12,77%.*

1.2 Приоритетна ос 3 – „Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт“

1.2.1 Проект „Реконструкция на гарови комплекси Подуяне, Искър и Казичене“. *Индикативна стойност – 6 166 703,00 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 130 260,05 лв. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 2,15%.*

Има издадени разрешения за строеж за гари Подуяне и Искър. Предстои издаване на разрешение за строеж за гара Казичене.

1.2.2 Проект „Реконструкция на гаров комплекс Карнобат“. *Индикативна стойност – 4 845 558,00 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 112 139,28 без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 2,06%.*

1.2.3 Проект „Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора“. *Индикативна стойност – 14 887 305,00 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 90 266,90 лв. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,61%.*

1.3 Приоритетна ос 4 – „Иновации в управлението и услугите – внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта“

1.3.1 Проект „Разширяване функционалния обхват на Географска информационна система (ГИС) на ДП НКЖИ. *Индикативна стойност на проекта 15 000 000 лв. без ДДС.*

1.3.2 Проект „Изграждане на ETCS в участъка Русе-Каспичан“. *Индикативна стойност на проекта 39 116 600 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 114,65 лв. без ДДС.*

1.3.3 Проект „Проектиране, изграждане и внедряване на интегрирана система за билетоиздаване, информация за пътници и осигуряване на контролиран достъп до влаковете“. Индикативна стойност на проекта 21 021 757 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 39 400 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,19%.

1.3.4 Проект „Проектиране и внедряване на Система за управление на влаковата работа в ДП НКЖИ, включително Система за мониторинг и контрол на параметри на подвижен железопътен състав в движение“. Индикативна стойност на проекта 18 000 000 лв. без ДДС.

1.3.5 Проект „Изграждане на ETCS в участъка София-Септември“. Индикативна стойност на проекта 40 000 000 лв. без ДДС.

1.4 Приоритетна ос 5 – „Техническа помощ“

1.4.1 Проект „Техническа помощ за укрепване капацитета на НКЖИ, като бенефициент по ОПТТИ 2014-2020 г. чрез продължаване на добрите практики, установени през предходния програмен период и включване на нови мерки за достигане на необходимия капацитет за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти, финансирани със средства на ЕСИФ“. Стойност по ДБФП – 8 126 285,75 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 48,89%. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 2 523 232 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 31,05%.

1.4.2 Проект „Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на ДП НКЖИ като бенефициент на ОПТТИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ЕСИФ“. Стойност по ДБФП – 260 000,00 лв. без ДДС.

1.4.3 Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-граница с Република Сърбия“ - BG16M1OP001-5.001-0018. Стойност по ДБФП – 1 972 217,73 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 52,63 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 917 167,44 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 47,00%.

1.4.4 Проект „Техническа помощ за обезпечаване на разходите, свързани с управлението, индексирани, съхранението и внедряването на електронен архив на документите по проектите, финансирани от Европейските фондове“. Обща стойност по ДБФП – 679 850,00 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 16,67 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 14 400,00 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 2,12%.

1.4.5 Проект Анализ и актуализиране на „Стратегия за интегриране на българската железопътна инфраструктура в Европейската мрежа за интермодален транспорт“. Индикативна стойност на проекта – 1 050 000 лв. без ДДС.

1.4.6 Техническа помощ за обезпечаване на разходите по предоставяната от ЕИБ подкрепа на НКЖИ за подготовка и управление на проекти по Приоритетна ос 4 на ОПТТИ. Обща стойност по ДБФП – 1 188 602,25 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 112 460,23 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 9,46%.

1.4.7 Проект „Предварителни проучвания за развитие на алтернативни железопътни направления Север-Юг“. Индикативна стойност на проекта 2 521 383 лв. без ДДС.

2. МЕХАНИЗЪМ ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА

Проектите, одобрени за финансиране по Механизма за свързване на Европа са, както следва:

2.1 Проект „Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София-Волюяк“. Стойност по Споразумение – 203 819 092,05 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 155 012,08 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,08%.

Модернизацията на железопътната линия от гара София до гара Волюяк включва следните дейности: Реконструкция на коловозното развитие в Централна гара София; Модернизация на коловозното развитие в гара Волюяк; Строителство на нова гара Обеля с 6 броя коловози, ново приемно здание, паркинги и съоръжения за връзки с обществен транспорт; Реконструкция на железния път в двупътен, електрифициран участък и изграждане на нов трети електрифициран коловоз от гара София до гара Волюяк; Строителство на нови перони с осигурен достъп до тях (пешеходни подлези/надлези) за гарите Обеля и Волюяк, и за спирките Надежда, Връбница и Обеля; Реконструкция на съществуващи съоръжения (три моста и шест водостока); Изграждане на нова водоотводна система (канавки и дренажи) за целия участък; Строителство на нови пешеходни подлези и пътни надлези, недопускащи пресичане на жп линия в участъка на едно ниво; Реконструкция на съществуващата контактна мрежа и изграждане на нова за новите жп участъци; Изграждане на нова тръбо-канална мрежа за нуждите на системите на сигнализация, телекомуникация, енергетика и инсталиране на оптичен кабел; Всички пресичания на железопътната инфраструктура със съоръжения на

други инфраструктури се обследват и при отклонение от нормативните изисквания се реконструират; Строителство на шумозащитни съоръжения в урбанизирани територии и огради за районите на гарите.

2.2 Проект „Модернизация на железопътен участък София-Елин Пелин“. Стойност по Споразумение – 132 966 320,22 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 24 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 16 867 397 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 12,69%.

Строителните работи включват: Премахване на 2 прелеза в гара Казичене и спирка Верила и строителство на 2 нови надлеза; Строителство/реконструкция/рехабилитация на 6 железопътни мостове, 1 железопътен подлез, 2 пътни надлеза, 1 пътен подлез, 5 пешеходни подлеза, 4 пешеходни надлеза, 4 селскостопански подлеза, 17 водостоци; Строителство/реконструкция на 13 перони в следните гарии/спирки: Подуяне, Христо Смирненски, Искърско шосе, Искър, Казичене, Верила; Модернизиране и реконструиране на двойна жп линия и контактна мрежа между София и Елин Пелин, и коловозно развитие и контактна мрежа в гарите Подуяне, Искър и Казичене; Модернизиране на осигурителна и телекомуникационна системи между София и Елин Пелин според стандартите за инфраструктура на ТСОС.

2.3 Проект „По-добри железопътни проекти чрез по-добри познания“. Обща стойност по Споразумение – 609 868,87 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 53,63%. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 142 394,80 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 23,35%.

2.4 Проект „Модернизация на железопътен участък Костенец-Септември“. Обща стойност по Споразумение – 348 641 612,66 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 147 022 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 7%.

Строителните работи по железопътната линия включват: Модернизация и електрификация на железопътна линия; Реконструкция на съществуваща тягова подстанция Белово. Отстраняване на железопътни прелези и строителство на нови пътни надлези. Изграждане на мостове и виадукти - 23 моста и виадукти с обща дължина 2 400,9 м. Модернизиране на гарии – изграждане на нова жп гара Костенец и реконструкция на жп гара Белово. Изграждане на тунели - 3 железопътни еднотръбни тунела за двойна жп линия с обща дължина 4 568 м съгласно ТСОС. Инсталация на шумозащитни бариери, дренажни тръби и подпорни стени. Системи за управление на железопътно движение – инсталация на маршрутно-компютърна централизация в гарии Костенец и Белово с автоблокировка в междугарията.

2.5 Проект „Развитие на железопътен възел Пловдив“. Обща стойност без ДДС – 202 383 878,57 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 92 995,97 лв. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,05%

Целта е модернизация на релсовия път, контактната мрежа, сигнализацията и комуникационните системи, преустройство и укрепване на съществуващите съоръжения и изграждане на нови такива и монтаж на шумоизолиращи съоръжения.

2.6 Проект „От Изток към Запад. Достъп до Коридор ОИС чрез Основно пристанище Бургас: проучвания за завършване на пристанищната инфраструктура и железопътните връзки“. Стойност на частта на ДП НКЖИ – 97 791,50 лв. без ДДС.

VII. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

Настъпилите през 2017 г. важни събития, отнасящи се до Групата не са оказали съществено влияние върху резултатите във финансовия отчет към 31.12.2017 г.

Анализ на приходите и разходите

Приходите от дейността на Групата за 2017 г. (без влияние на финансови приходи и на корективни статии) са в размер на 388 574 хил. лв. и са с 28 523 хил. лв. (7,9%) повече от отчетените приходи за 2016 г. – 360 051 хил. лв. Увеличени са приходите от инфраструктурни такси и от разпределение на тягова ел.енергия. Основно влияние за увеличението на приходите от дейността за 2017 г. оказва увеличението на приходите от финансираня в частта, свързана с амортизационни отчисления на дълготрайни материални активи, след въвеждането им в експлоатация.

През 2017 г. са завършени и пуснати в експлоатация железопътните проекти, финансирани със средства от Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г. на обща стойност над 1 100 000 хил. лв.

За 2017 г. Групата отчита **приходи от услуги** в размер на 108 311 хил. лв., които включват:

- **Приходи от инфраструктурни такси** – реализираните приходи са 57 506 хил. лв. В сравнение с 2016 г. се отчита увеличение с 2 760 хил. лв. (5,0%). Увеличението на приходите от ИТ е вследствие от ръста в обема на превозите.

Приходите от ИТ са основен източник за финансиране на разходите за текущо поддържане и ремонт за задържане и привеждане състоянието на железния път, стрелките и съоръженията в техническа изправност, осигуряваща необходимото ниво на сигурност и безопасност на движението.

За 2017 г. приходите от инфраструктурни такси представляват 53,1% от приходите от услуги.

• *Приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт* – отчетените приходи от услугата са в размер на 41 296 хил. лв. В сравнение с 2016 г. се отчита увеличение с 2 587 хил. лв. (6,7%). От 01.01.2016 г. приходите от тази дейност се формират на цена за услугата в размер на 146,73 лв./MWh (без ДДС, одобрена от КЕВР). Цената е определена за три годишен период на регулиране (2016/2018 г.) и е изчислена чрез метода за регулиране на цената „горна граница на приходи“ (Наредба № 1/18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия) при технологични разходи 10%.

С приходите от тази дейност се покриват разходите на дейност „Електроразпределение“ и се гарантира безотказността и ефективността на енергийната система, обслужваща железопътните превозвачи.

За 2017 г. приходите от разпределение на тягова електроенергия заемат 38,1% от приходите от услуги.

• *Приходи от други услуги* – реализираните приходи са 9 509 хил. лв. и са по-малко с 890 хил. лв. (8,6%) от отчетените за 2016 г. Приходите са от: предоставени на превозвачи съоръжения – 4 459 хил. лв., ремонтни дейности и услуги – 2 610 хил. лв., кантарни участъци – 808 хил. лв., приходи от съхранение на ВВЗ – 662 хил. лв., дезинфекционни станции – 583 хил. лв. и други приходи – 387 хил. лв. Спрямо 2016 г. са намалени приходите от ремонт и услуги на външни клиенти, дезинфекционни станции и други услуги.

За 2017 г. приходите от други услуги заемат 8,8% от приходите от услуги.

Приходи от продажба на стоки – отчетените приходи за 2017 г. са в размер на 7 831 хил. лв. и са от продажба на електрическа енергия. „ТРЕН“ ЕООД изпълнява всички изисквания, разписани в Правилата за търговия с електрическа енергия и Закона за енергетиката.

Другите приходи от дейността на ДП НКЖИ за 2017 г. са в размер на 14 824 хил. лв. и са с 1 188 хил. лв. (7,4%) по-малко от отчетените за 2016 г. Намалението на приходите е предимно от отчетени в по-малък размер приходи от положителен резултат от ликвидация на ДМА и от наем на сгради, машини и съоръжения.

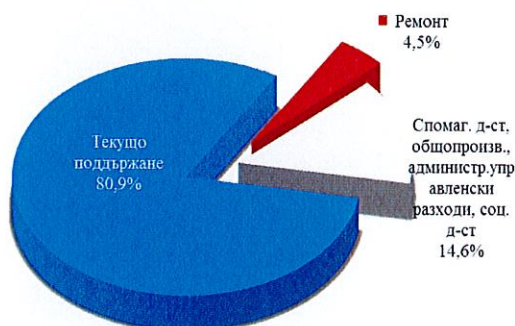
Приходите от финансиране за 2017 г. са 257 608 хил. лв. и са с 32 512 хил. лв. (14,4%) повече от предходната година. Увеличени са приходите от финансиране, свързани с нетекущи активи (амортизации на безвъзмездно придобити активи, финансирани от Държавния бюджет и ЕСИФ и други източници, след въвеждането им в експлоатация, за срока на полезния живот на активите).

Финансовите приходи са в размер на 33 хил. лв., в т.ч. от лихви в размер на 31 хил. лв.

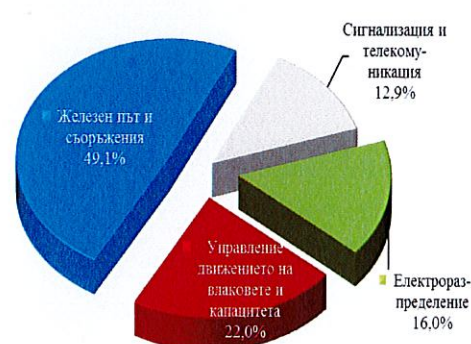
Разходите за дейността на Групата за 2017 г. (без влияние на финансови разходи) са в размер на 455 814 хил. лв. и в сравнение с 2016 г. са увеличени с 42 828 хил. лв. (10,4%). Увеличени са разходите за амортизации и възнаграждения.

В следващите графики е показана структурата на разходите по дейности на Компанията майка ДП НКЖИ за 2017 г. Основният обем разходи са за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, включващо разходите на дейностите свързани с поддържането на железния път и съоръженията, управлението на движението на влаковете и капацитета, електроразпределение, сигнализация и телекомуникация.

Структура на разходите по направления за 2017 г.

Структура на разходите по основни производствени дейности за 2017 г.

Разпределението на разходите е основно за текущо поддържане на железния път и съоръженията, с цел компенсиране и възстановяване на техническите параметри, изменени вследствие на превозния процес.

В структурата на разходите за дейността на Групата за 2017 г. основен дял като стойност и процент заемат разходите за амортизации – 41,2%, следвани от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала – 37,4%, материали и външни услуги – 16,2%, други разходи за дейността – 3,2% и себестойност на продадени стоки и материали – 2,0%.

• *Материали* – за 2017 г. разходите са в размер на 39 631 хил. лв. и спрямо 2016 г. са намалени общо с 3 274 хил. лв. (7,6%). По-малко са разходите за материали и резервни части. Увеличени са разходите за гориво, електроенергия и топлоенергия.

• *Външни услуги* – отчетените разходи за 2017 г. са в размер на 34 044 хил. лв. и са по-малко с 3 810 хил. лв. (10,1%) от отчетените за 2016 г. Намалени са разходите за ремонт и текущо поддържане от външни фирми, телефонни и пощенски услуги и други услуги.

Най-голям относителен дял в разходи за външни услуги заемат разходите за транспортни услуги 10 028 хил. лв. или 29,5%, от които 5 412 хил. лв. са разходите за карти и билети за пътуване на персонала с железопътен транспорт.

През 2017 г. продължава политиката на мониторинг и контрол на разходите по всички нива на управление и дейности, прецизиране на договорите и на разходите на финансови средства, с цел ефективно усвояване на средствата за експлоатация, поддържане, ремонт и инвестиции, оптимизиране на административните и непроизводствени разходи.

• *Амортизации* – отчетени са 187 844 хил. лв. Спрямо 2016 г. разходите за амортизации са повече с 48 195 хил. лв. (34,5%), основно от въвеждане в експлоатация на новоизградени активи по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.

• *Разходи за персонал* – отчетените разходи за 2017 г. са в размер на 170 316 хил. лв., което е с 13 379 хил. лв. (8,5%) повече от отчетените за 2016 г.

Съгласно договореното в КТД 2016 г. е променена минималната основна заплата на Компанията майка ДП НКЖИ, съобразно нарастването на минималната работна заплата за страната. Средната брутна работна заплата за 2017 г. е 914,03 лв и спрямо отчетената за 2016 г. от 849,86 лв. е увеличена с 64,17 лв. (7,6%).

За 2017 г. средният списъчен брой на персонала на Компанията майка ДП НКЖИ (без лица в отпуск по майчинство) е 11 360 броя. Отчита се намаление с 83 средно списъчни бройки спрямо 2016 г.

• *Други разходи* – отчетени са 14 822 хил. лв. Спрямо 2016 г. разходите са намалени с 4 591 хил. лв. (23,6%). Отчетени са по-малко разходи за глоби, за бракуване на ДМА с неамортизираната част, разходи за работно и униформено облекло, обезценка на вземания и на други разходи за дейността.

Финансови разходи

Отчетените финансови разходи за 2017 г. са в размер на 248 хил. лв., (в т.ч. 160 хил. лв. разходи за лихви, свързани с актюерски изчисления за доходи на персонала при напускане), срещу 299 хил. лв., отчетени за 2016 г. (в т.ч. 226 хил. лв. разходи за лихви, свързани с актюерски изчисления за доходи на персонала при напускане).

Анализ на вземанията и задълженията

Търговските и други вземания на Групата към 31.12.2017 г. по балансова стойност са в размер на 110 135 хил. лв., като спрямо началото на годината са намалени със 7 547 хил. лв. (6,2%) в резултат от намаление на данъците за възстановяване, на съдебните и на другите вземания.

Вземанията от свързани предприятия са в размер на 89 779 хил. лв. От тях 89 749 хил. лв. са вземанията от неизплатени инфраструктурни такси, разпределение на тягова ел. енергия, продадена трафична енергия и други услуги от Холдинг БДЖ ЕАД и дъщерните му дружества като спрямо началото на годината тези вземания са увеличени с 2 596 хил. лв.

Търговските и други текущи задължения на Компанията към 31.12.2017 г. са в размер на 30 780 хил. лв. и спрямо началото на годината са намалени с 26 760 хил. лв. (46,5%), основно от намаляване на търговските задължения и на гаранциите за изпълнение на договори по оперативни програми.

Към 30 юни 2017 г. по бюджета на МТИТС са погасени задълженията по безвъзмездно предоставените средства в размер на 35 000 хил. лв. по ПМС № 271/06.10.2015 г.

Групата приключва 2017 г. със **счетоводна загуба** в размер на **52 668 хил. лв.**, преди влияние на данъци и след данъци – **загуба в размер на 50 687 хил. лв.**

Информация за сключени големи сделки между свързани лица през 2017 г.

Свързаните лица на Групата включват едноличният собственик, асоциирани предприятия, ключовият управленски персонал и държавни предприятия, с които Групата е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не се предоставят или получават никакви гаранции.

През 2017 г. извършените сделки, са както следва:

Сделки с асоциирани предприятия

• „Фюсталпине ФАЕ София“ ООД – извършени услуги за 186 хил. лв., получени стрелкови части и други за 296 хил. лв. Разпределени дивиденди – 429 хил. лв.

Сделки с други предприятия под общ контрол

- „Холдинг БДЖ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (ползвани площи и др. услуги) за 305 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 640 хил. лв.
- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи) за 56 586 хил. лв., покупка на стоки и услуги (жп карти и др. услуги) за 9 152 хил. лв.
- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – продажба на стоки услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, продадена трафична енергия, ползвани площи и др. услуги) за 34 015 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 6 400 хил. лв.
- ДП „ТСВ“ – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси и др. услуги) за 213 хил. лв., покупки на стоки и услуги (строителни услуги и ремонти) за 3 866 хил. лв.

Сделки с ключов управленски персонал

- Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет и на Одитните комитети, Генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, са както следва: заплати и други краткосрочни доходи в размер на 210 хил. лв. и осигуровки в размер на 15 хил. лв.

Значими финансови показатели за дейността на ДП НКЖИ

Приходи (без приходи от финансиране) – за 2017 г. реализираните приходи са в размер на 144 836 хил. лв. Прямо 2016 г. се отчита намаление с 9 546 хил. лв.

Оперативни разходи (без разходи за амортизации) – за 2017 г. оперативните разходи са в размер на 267 511 хил. лв. Прямо 2016 г. са намалени с 5 739 хил. лв.

EBITDA – Оперативната печалба преди лихви, данъци и амортизации е отрицателна величина в размер на 122 675 хил. лв., като в сравнение с 2016 г. нараства с 3 807 хил. лв.

ЕВИТ – Оперативната печалба преди лихви, данъци и отрицателна величина в размер на 310 519 хил. лв., като в сравнение с 2016 г. нараства с 52 002 хил. лв.

Паричен поток – (чиста печалба + амортизации) е в размер на 238 531 хил. лв. и нараства със 68 504 хил. лв. в сравнение с 2016 г.

Собственият капитал намалява от 1 515 411 хил. лв. към 31.12.2016 г. на 1 464 254 хил. лв. към 31.12.2017 г. Намалението на собственият капитал е вследствие от отчетения негативен финансов резултат за отчетния период.

Таблица 5

	Отчет към 31.12.2017	Преизчислен отчет към 31.12.2016	Абсолютно изменение (2017/2016)	Индекс 2017/2016
Обща ликвидност	3,83	2,74	1,09	1,40
Бърза ликвидност	3,41	2,42	0,99	1,41
Абсолютна ликвидност	1,82	1,18	0,64	1,54
Финансова автономност (коефициент на платежоспособност)	3,57	3,25	0,32	1,10
Коефициент на задлъжнялост	0,28	0,31	-0,03	0,90
Оборот на вземанията от клиенти (пъти)	1,40	1,46	-0,06	0,96
Период на събиране на вземанията от клиенти	257дни	247дни	10дни	1,04
Период на погасяване на задълженията по доставката	21дни	15дни	6дни	1,40
Времетраене на един оборот на материалните запаси	80дни	79дни	1дни	1,01
Брой на оборотите на материалните запаси	4,47	4,53	-0,06	0,99
Заетост на материалните запаси	0,22	0,22		1,00
Рентабилност на приходите от продажби	-0,38	-0,22	-0,16	1,73
Нетна рентабилност на собствения капитал	-0,034	-0,020	-0,014	1,70
Рентабилност на активите	-0,012	-0,007	-0,005	1,69
Ефективност на разходите от оперативна дейност	0,88	0,92	-0,04	0,96
Ефективност на приходите от оперативна дейност	1,14	1,09	0,050	1,05
Нетен оборотен капитал	196 280	165 782	30 498	1,18
Зает капитал	4 112 452	4 127 899	-15 447	1,00
Дългосрочни пасиви	2 648 198	2 612 488	35 710	1,01
Чиста стойност на активите	1 464 254	1 515 411	-51 157	0,97

Изменението на финансовите показатели на Групата през 2017 г., е както следва:

- **Показателите за ликвидност** за двата периода показват добро равнище на общата, бързата и абсолютната ликвидност. Групата разполага с повече краткотрайни активи, които може да използва за погасяване на текущите си задължения.

• **Показателят за финансова автономност** и за двата периода показва финансова стабилност и относителна независимост по отношение на кредиторите.

• **Показателите за рентабилност** са отрицателни величини, тъй като финансовият резултат и за двете години е загуба.

• **Текущите активи** превишават текущите пасиви и Групата има наличие на оборотен капитал.

• За 2017 г. е **увеличен периодът на събиране на вземанията от клиенти** с 10 дни (от 247 на 257 дни).

• **Периодът на погасяване на задълженията към доставчици** е увеличен с 6 дни (от 15 на 21 дни). Спрямо 2016 г. търговските и други задължения към доставчици са намалени с 26 760 хил. лв. Компанията майка ДП НКЖИ изпълнява големи инвестиционни проекти, финансирани от ЕСИФ, Механизъм за свързване на Европа, както и инвестиционна програма, финансирана от държавния бюджет.

С оглед недопускане забавяне на плащанията във времето е създадена финансово-оперативна организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи.

• При краткотрайните материални активи се отчита **увеличение на времетраенето на оборота на материалните запаси** с 1 ден от (79 дни на 80 дни).

VIII. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

Очакваното развитие на Групата е основано на приетите от Управителния съвет на Компанията майка ДП НКЖИ: Бизнес план за 2018 г., Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2018 г., Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за периода 2018-2022 г.

Очаквано финансово състояние на Компанията майка ДП НКЖИ за 2018 г.:

• Увеличение на приходите от дейността през 2018 г. спрямо отчетените за 2017 г., вследствие на увеличени приходи от финансираня в частта на финансираня покриване на текущи разходи и финансираня за нетекущи активи, както и на приходите от продажба на нетекущи активи.

• Запазване на размера на приходите от инфраструктурни такси през 2018 г. на нивото на 2017 г. (прогнозиран на база графика за движението на влаковете 2017/2018 г., при запазване на обема на превозите и размера на тарифните ставки за инфраструктурни такси).

• Реализиране на приходи от разпределение на тягова електрическа енергия през 2018 г. в размер на 41 600 хил. лв., при запазване на цената на услугата в размер на 146,73 лв./MWh (без ДДС).

• Увеличение на разходите за дейността, спрямо отчетените за 2018 г. (прогнозиран ръст на разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала, и на разходите за амортизации).

• Подобряване на финансовите показатели в т.ч.: по-добро равнище на показателите за ликвидност, на производителността на едно лице.

• Разчетен финансов резултат за 2018 г. – счетоводна загуба в размер на 46 300 хил. лв.

Инвестиционната програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията майка, за 2018 г. предвижда разходи общо в размер на 556 626 хил. лв. в т.ч.: финансирани от държавния бюджет – в размер на 115 000 хил. лв. и от ЕСИФ за обекти по ОПТТИ и МСЕ – в размер на 441 626 хил. лв.

В изпълнение на чл. 25, ал. 1 от ЗЖТ държавата участва във финансирането на дейностите по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура:

• Със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2018 г., (ДВ, бр. 99 от 12.12.2017 г.) и ПМС № 332 от 22.12.2017 г. за изпълнение на ДБ, (ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г.) на Компанията майка ДП НКЖИ са предоставени 115 000 хил. лв. капиталов трансфер и 145 000 хил. лв. субсидия.

инж. Красимир Папукчийски
Генерален директор

Лидия Давидова
Главен счетоводител

Дата на съставяне: 23 май 2018 г.

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
на
ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
„НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ (ГРУПА)
– КОМПАНИЯ МАЙКА ДП НКЖИ И ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ТРЕН“ ЕООД
за 2017 г.

Настоящата Консолидирана нефинансова декларация е изготвена, съгласно разпоредбите и в съответствие с изискванията на Раздел IV „Консолидирана нефинансова декларация“, чл. 51 и чл. 52 от Закона за счетоводството (ЗСч) и Указание на Министерство на финансите от 21.12.2017 г. с Изх. № УК-3, относно прилагане на глава седма „Годишни доклади“, раздел трети „Нефинансова декларация“ и раздел четвърти „Консолидирана нефинансова декларация“ от Закона за счетоводството

1. БИЗНЕС МОДЕЛ

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (Група) включва Компания майка – ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ и дъщерно предприятие „ТРЕН“ ЕООД.

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ или Компанията майка) е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, образувано на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е регистрирано с решение на Софийския градски съд № 1 от 15 януари 2002 г.

Компанията майка ДП НКЖИ е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. и е правопреемник на отделените активи и пасиви в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Компанията майка ДП НКЖИ е управител на железопътната инфраструктура.

Едноличен собственик на капитала на Компанията майка ДП НКЖИ е Българската държава чрез Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органи на управление са: Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията; Управителният съвет; Генералният директор.

Компанията майка ДП НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура в Република България, организира дейността си в съответствие с 5-годишен договор с държавата по чл. 25 (1) от ЗЖТ, дългосрочна програма за развитие на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, годишен бизнес план за дейността. Компанията майка

ДП НКЖИ организира цялостната си дейност въз основа на проучвания, прогнози и програми за развитие на железопътната инфраструктура в съответствие с този договор.

Дейностите в Компанията майка ДП НКЖИ са регламентирани от Закона за железопътния транспорт, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международните споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите и Регламентите на Европейската комисия. Съгласно действащото законодателство на Компанията е възложено стопанисването и управлението на предоставените ѝ активи – публична и частна държавна собственост.

Компанията майка ДП НКЖИ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД, създадено на 01.06.2007 г. с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

Компанията майка ДП НКЖИ е свързано лице с асоциирано предприятие „фьосталпине ФАЕ София“ ООД, в което притежава 49% дялово участие.

Компанията майка ДП НКЖИ има акционерно участие в „Зона за обществен достъп-Бургас“ АД в размер на 20% от акционерния капитал.

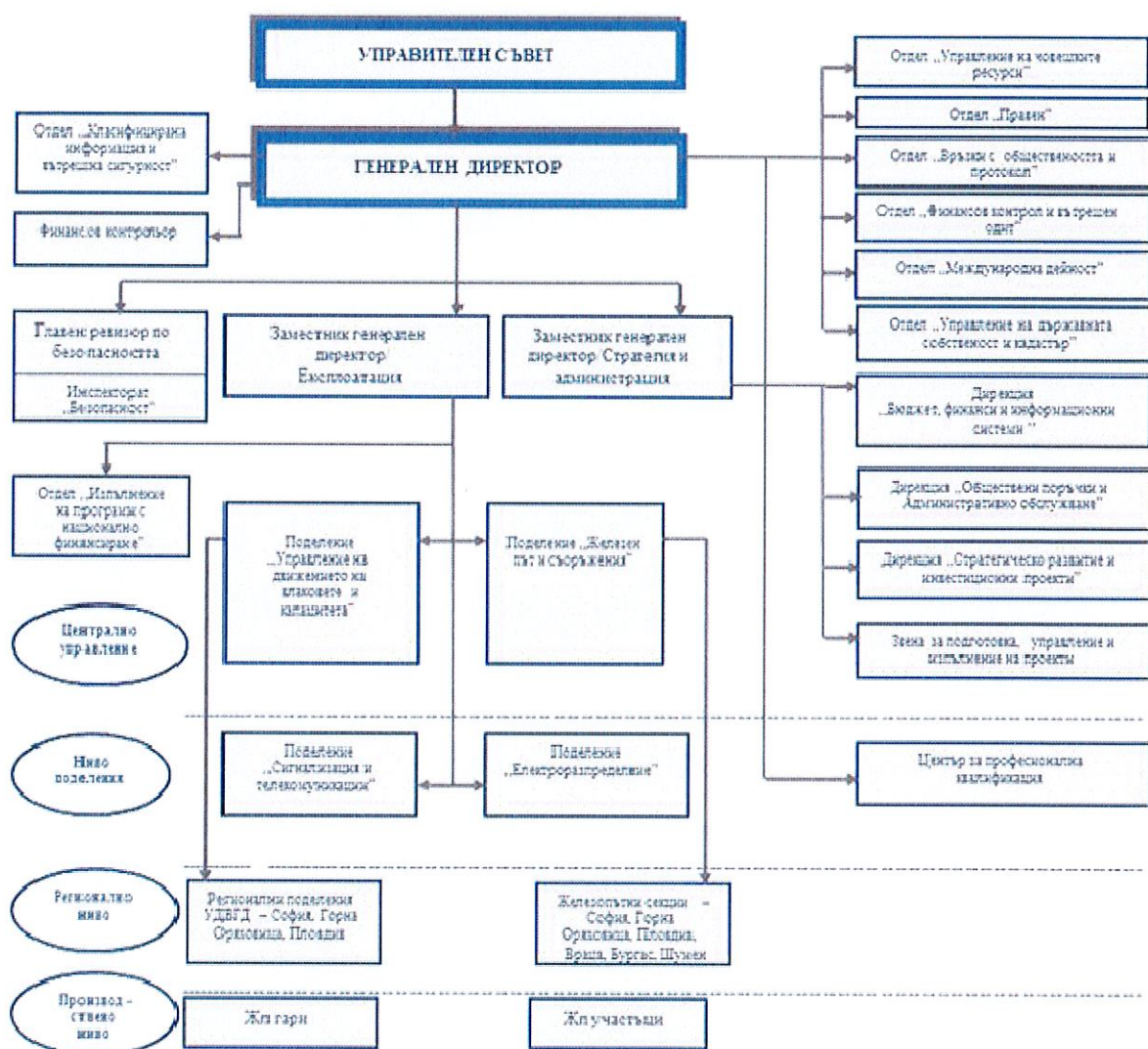
Компанията майка ДП НКЖИ има малцинствено участие в ЗАД „Алианц България“ в размер на 2,796%.

1.1 ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ГРУПАТА

Структурата и организацията на работа в Групата, са определени чрез:

- Правилник за устройството и дейността на Групата;
- Статут и правилници за дейността на дирекции/поделения/отдели одобрени от Генералния директор.

Организационно-управленска структура на Групата към 31.12.2017 г.:

1.2 ОСНОВНИ ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

- Пазарна ориентация на Групата и политика за утвърждаването ѝ като обществено отговорна организация;
- Изграждане на конкурентоспособна организация и търговско ориентирано предприятие;

- Ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората;
- Модернизиране и привеждане на железопътната инфраструктура в съответствие с европейските стандарти за безопасност;
- Висок професионален кадрови потенциал;
- Осигуряване на качествен и леснодостъпен жп транспорт (премахване на транспортни бариери) за хора в неравностойно положение.

1.3 СТРАТЕГИЯ НА ГРУПАТА

- Повишаване на конкурентоспособността (по отношение на качество и ефективност);
- Провеждане на активна технологична и търговска политика за задоволяване на потребностите на клиентите от качествено обслужване – сигурност, надеждност, целогодишност и екологичност на предоставяните услуги;
- Въвеждане на иновативни техники и технологии за функциониране на Групата;
- Въвеждане и предоставяне на нови услуги и дейности;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани човешки ресурси;
- Провеждане на гъвкава тарифна политика;
- Приложение на фирмена програма за управление на отпадъците на Групата;
- Сътрудничество с управителите на инфраструктура на европейско равнище, както и с техните потребители.

Основният документ, който очертава стратегическата рамка на развитие на транспортната система в Република България е **Интегрираната транспортна стратегия за периода до 2030 г.** Стратегията определя приноса на Република България към Единното европейско транспортно пространство в съответствие с Общите приоритети, съгласно член 10 от Регламент № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета, вкл. приоритети за инвестиции в основната и широкообхватната Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) и във второстепенната свързаност.

В изпълнение на Интегрираната транспортната стратегия до 2030 г., в края на разглеждания период Република България трябва да притежава по конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса в страната.

Компанията майка ДП НКЖИ извършва дейността си в съответствие с провежданата от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията *политика в областта на транспорта* и включените в обхвата на политиката *бюджетни програми* „Развитие и поддръжка на транспортната инфраструктура“ и „Организация, управление на транспорта, осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност“.

1.4 ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА

1.4.1 ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА КОМПАНИЯТА МАЙКА ДП НКЖИ

В качеството си на управител на железопътната инфраструктура на Република България Компанията майка ДП НКЖИ осигурява използването ѝ от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия. Извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура.

Условията и редът за достъп и използване на железопътната инфраструктура на територията на Република България са регламентирани в Закона за железопътния транспорт и Наредба № 41/2001 за достъп и ползване на железопътната инфраструктура.

Съгласно тези документи, превозвачите заплащат инфраструктурни такси за използване на железопътната инфраструктура и цени за допълнителни и съпътстващи услуги. Таксите се определят в зависимост от размера на разходите, възникнали директно вследствие на извършването на влаковите услуги.

Ставките за достъп и използване на железопътната инфраструктура са установени от управителя на инфраструктурата (УИ) съобразно Методика, одобрена от Министерския съвет, по предложение на Министъра на транспорта, съгласувано с регулаторния орган Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“.

Политиката за инфраструктурните такси на Управителя на железопътната инфраструктура в Република България е представена подробно в Референтния документ за състоянието на железопътната мрежа на Компанията майка ДП НКЖИ, публикуван на страницата на Компанията.

Железопътните превозвачи, заплащат на управителя на железопътната инфраструктура цена за разпределение на електрическа енергия съгласно отчитанията на монтираните в локомотивите средства за търговско измерване на електрическата енергия. Железопътните превозвачи, без монтирани средства за търговско измерване на електрическата енергия в електрическия подвижен състав, заплащат на управителя на железопътната инфраструктура използваната електрическа енергия на база брутотонкилометър. Цените за тяговата електроенергия се определят в съответствие със Закона за Енергетиката и Решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР).

Директива 2012/34/ЕС изисква от държавите-членки да гарантират, че при нормални условия на работа и в рамките на разумен срок, който не надхвърля пет години, в отчета за приходите и разходите на управителя на инфраструктура се наблюдава най-малко изравняване на салдото на приходите от таксите за ползването на инфраструктурата, печалбата от други търговски дейности, безвъзмездно отпуснатите средства от частни източници и държавното финансиране, от една страна, включително, в съответните случаи, и авансовите плащания от държавата, и на инфраструктурните разходи, от друга страна.

Съгласно чл. 25 ал. 1 от ЗЖТ държавата участва във финансирането на дейностите по поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура, като размерът се определя в рамките на 5-годишен договор между държавата, представлявана от министъра на финансите и от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, от една страна и Компанията майка ДП НКЖИ, от друга. Първият договор е подписан на 28.12.2005 г.

В изпълнение на Договора с държавата УИ извършва дейности по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, включително в създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия в съответствие с Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за период от пет години и Годишна програма, която определя обема на дейността за съответната година.

Със Закона за държавния бюджет (ЗДБ) ежегодно на Компанията майка ДП НКЖИ се предоставя капиталов трансфер за ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) и субсидия за текуща дейност. Със средствата от държавния бюджет се покриват само разходи, свързани с изпълнението на възложените от държавата дейности.

Значителна част от инвестициите, необходими за изграждане и модернизация на железопътна инфраструктура се осигуряват по Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Компанията майка ДП НКЖИ е бенефициент по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г. (ОПТ), Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г. (ОПТТИ), Механизъм за свързване на Европа (МСЕ).

1.4.2 ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ТРЕН“ ЕООД

„ТРЕН“ ЕООД стартира своята дейност от 07.06.2008 г., когато влиза в сила първият график, по който дружеството купува енергия от производители и доставя тази енергия за покриване нуждите на крайния потребител. Дружеството извършва продажба на електрическа енергия въз основа на подновена Лицензия за търговия с електрическа енергия № Л-490-15 от 13 юли 2017 г., издадена от КЕВР на Република България за срок от 10 години.

2. ФИРМЕНИ ПОЛИТИКИ

2.1 ПОЛИТИКА ПО КАЧЕСТВО

Компанията майка ДП НКЖИ прилага „Система за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015“, с която следва политика по качество, ориентирана към осигуряване използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия. Политиката по качеството осигурява рамка за създаване и преглеждане на конкретни цели на Управлението и е насочена към удовлетворяване на изискванията на всички външни и вътрешни заинтересовани страни:

- Клиенти;
- Работна и обществена среда;
- Човешки ресурс;
- Доставчици;
- Собственик – Държавата;
- Контролни органи и финансови институции.

Ръководството на Компанията майка ДП НКЖИ е ангажирано с непрекъснато подобряване на системата за управление на качеството, чрез личното си участие, ангажимент и отговорност за удовлетворяване на приложимите изисквания към дейността на Компанията майка ДП НКЖИ и последователно прилагане на Системата за управление на качество, съгласно изискванията на БДС EN ISO 9001:2015.

2.2 ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

В съответствие с Организационно-управленската структура на Групата, към Главният ревизор по безопасността е създадена Инспекция „Екология“, която провежда екологична политика в Компанията, като контролира, координира и ръководи екологичната дейност. Инспекция „Екология“ следи за спазване на държавната политика в областта на околната среда, осъществявана от Министерство на околната среда и водите, Изпълнителна агенция по околна среда и водите, Регионалните инспекции по околна среда и водите, Басейновите дирекции и Дирекциите на националните паркове и оказва съдействие при осъществяване на дейността им в поделенията на Компанията майка ДП НКЖИ.

Влияние на дейността на Компанията майка ДП НКЖИ за осъществяване на целите на политиката по опазване на околната среда, за ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората.

1. Опазване чистотата на атмосферният въздух.

Поради специфичната дейност в Компанията майка ДП НКЖИ замърсяването на въздуха е минимално. Като отговорно предприятие остарелите автомобили се подменят с нови. Замърсяване на въздуха с прахови емисии и отработени газове от строителните и транспортни машини се наблюдава при изграждане, ремонт и/или рехабилитация на железопътната инфраструктура. По време на експлоатацията на железопътната инфраструктура не се наблюдава замърсяване на въздуха.

2. Дейността на Групата не води до замърсяване на водите.

3. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка на планове и програми.

Сред основните административно-регулативни инструменти, предвидени в Закона за опазване на околната среда (ЗООС), са провежданите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологичната оценка на планове и програми. Всеки проект или дейност, посочени в съответното приложение към Закона за опазване на околната среда (Приложение № 1), които биха могли да въздействат върху един или няколко компонента на околната среда, е предмет на задължителна процедура по ОВОС. Дейностите, включени в Приложение № 2 към ЗООС, подлежат на преценка относно необходимостта от ОВОС. При изготвяне на инфраструктурните проекти, задължително се извършват горепосочените процедури с цел опазване на околната среда.

4. Управление на отпадъците.

В изпълнение на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) в поделенията на Компанията майка ДП НКЖИ се извършва временно съхранение на отпадъците. През 2007 г. са обособени 143 бр. площадки за временно съхраняване на отпадъци (ПВСО), на мястото на генерирането им, в съответните регионални поделения. Генерираните отпадъци се съхраняват временно и след натрупване на количества се предават по договор на лица, притежаващи необходимия документ по чл. 35 от ЗУО.

5. Намаляване на шумовото натоварване.

Компанията майка ДП НКЖИ ще продължи с досегашната си практика при изграждане, ремонт, реконструкция и/или модернизация на железния път да намалява

шумовото натоварване чрез: полагане на нови типове конструкции на горно строене на железния път с използване на еластични скрепления, еластомерни демпфериращи подложки; полагане на безнаставов релсов път, на нови лубрикатори за релси, еластични прелезни настилки; шлайфане на релсите с цел премахване на вълнообразно износване; полагане на стрелки за високоскоростно движение; замяна на метални мостови конструкции без баластово легло; изграждане на шумозаглушителни и предпазни стени.

6. Енергийна ефективност

По отношение на енергийната ефективност, при ремонтите на сградния фонд в гарите се подновява изцяло дограмата с нова алуминиева дограма. Санират се всички части на сградата и се изграждат топлоизолационни окачени тавани, които намаляват светлата височина на сградата и увеличават топлината в нея.

7. Развитие на интермодалния транспорт.

Изграждането на транспортни интермодални възли позволява да се преодолеят пречките пред оперативната съвместимост между различните видове транспорт, за да се подпомогне мобилизирането на резервите в производителността на транспортните системи в Европа и тяхното насочване към устойчиво развитие, а чрез ко-модалността се цели да се търси баланс между икономическите интереси и грижата за околната среда.

Провежданата политика се основава на Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, като една от целите е свързана с климата и енергетиката: държавите-членки са поели ангажимент до 2020 г. да намалят емисиите на парникови газове с 20%, да увеличат с 20% дела на възобновяемите енергийни източници в своя енергиен баланс и да постигнат целта за 20%-но спестяване на първична енергия. Изпълнението на стратегическия план за енергийни технологии е изключително важно за реализацията на основните етапи възможно най-икономически ефективно и за постигане на максимални ползи за производствените отрасли в ЕС.

Съгласно изискванията на екологичното законодателство, Компанията майка ДП НКЖИ изготвя следните документи:

- Сертификати за произход на отпадъците, генерирани от дейността на Компанията, които са неразделна част от договорите за продажба;
- Годишни отчети за генерираните количества отпадъци по отчетни книги, за всеки отпадък и за всяка една обособена площадка;
- Годишен отчет относно количества SF6 /елегаз/, съдържащи се в комутационна апаратура за високо напрежение;
- Идентификационни документи при транспортиране на опасни отпадъци.

Компанията майка ДП НКЖИ като възложител на строително-монтажни работи (СМР) съгласува и следи за изпълнение задължението на изпълнителя към изготвеният План за управление на строителните отпадъци с обхват и съдържание, определени от Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (Наредбата), при:

- Възлагане на обществени поръчки за проектиране и изпълнение на строежи, с изключение на премахване на строежи, в документация за избор на изпълнител и в договори за възлагане се включват задължения към участниците в строително-инвестиционния процес за спазване на изискванията за изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци и изискването за влагане на рециклирани строителни материали и/или оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи;

- При обществени поръчки за строително-монтажни работи и премахване на строежи, в документация за избор на изпълнител и в договори за възлагане се включва задължение към изпълнителя за изготвяне на План за управление на строителните отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата.

В изпълнение на **Националната програма за статистически изследвания и изискванията на Европейския съюз**, Компанията майка ДП НКЖИ ежегодно отчита:

- Емисии в атмосферния въздух;
- Разходи за опазване и възстановяване на околната среда;
- Движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение;
- Водопотребление.

2.3 СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Групата провежда последователна социална политика спрямо работещите, следвайки Годишна социална програма, която е договорена и в Колективния трудов договор на компанията, която включва:

- Осигуряване на ваучери за храна;
- Осигуряване на социална сума срещу ползване на отпуск;
- Отпускане на социални помощи на затруднени работници и служители;
- Възстановяване в почивни бази;
- Осигуряване на възможност за безплатно пътуване по железопътната мрежа;
- Допълнително пенсионно осигуряване.

2.3.1 ПОЛИТИКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Политиката по отношение на служителите е разписана като **ангажимент на работодателя** в Колективния трудов договор на Групата, като:

- Създаване на здравословен социален климат;
- Социална сигурност на работещите и устойчива заетост;
- Повишаване ролята и ефективността на социалния диалог със синдикатите и представителите на работниците и служителите;
- Въвеждане на мерки за по-добър баланс на трудовия и личен живот;
- Отговорна комуникация и потребности към работещия;
- Равенство между половете и защита от насилие на работното място.

2.3.2 РАВНОПОСТАВЕНОСТ И ЗАЧИТАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА

В Колективния трудов договор **работодателят е гарантирал** прилагането на:

- Принципа на равнопоставеност на половете по отношение на заплащането на труда, достъп до обучение и кариерно развитие;
- Нулева толерантност от страна на работодателя към прояви на физически, психически и сексуален тормоз на работното място;
- Превенция на стреса.

2.3.3 ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд се осъществява в съответствие на оценката на риска за здравето и безопасността на работещите и при необходимост се планират и прилагат превантивни мерки и методи на работа. Те осигуряват подобряване нивото на защита на работещите, както и интеграция на всички дейности и структурни звена в предприятието. В Програма 2017 г. са планирани за приложение подходящи мерки за предотвратяване на риска, като са степенувани по приоритети, с цел неговото намаляване или ограничаване.

За определяне на приоритетите са спазени следните основни критерии:

- сериозност на вредата, която може да възникне от идентифицираната опасност;
- брой лица, които могат да бъдат засегнати от опасността.

Реализират се мерки в следните приоритетни области: управление на професионалните рискове; ефективно прилагане на законодателството в областта на безопасните и здравословни условия на труд; изграждане на поведение в участниците в трудовия процес, насочено към опазване на здравето и повишаване работоспособността.

Дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в Групата се осъществява системно, като процес на постоянно подобряване на работната среда. Осъществява се политика на преминаване от ниво на безопасност съответстващо на минималните изисквания към по-високи нива на защита, които водят до минимизиране и ограничаване на рисковете, оптимизиране условията на труд, създаване на предпоставки за удовлетвореност от труда.

Службата по **трудова медицина** към Групата осъществява функции и задачи, произтичащи от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и Наредба № 3/25.01.2008 г., които са насочени към консултиране и подпомагане директорите на поделения в ДП НКЖИ за прилагане на ефективни подходи и действия за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Изпълнението на изискванията на Наредба № 11 от 21.12.2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на **безплатна храна** и/или добавки към нея са разписани като ангажимент на работодателя в Колективния трудов договор на компанията. Работодателят осигурява безплатна храна, тонизиращи и ободряващи напитки на персонала работещ при определени условия на труд.

Работодателят осигурява, за сметка на предприятието, снабдяването и всички дейности по поддържането на **лични предпазни средства**, в т.ч. специално работно облекло, съгласно изискванията на Наредба № 3 от 19.04.2001 г., както и **работно**, и **униформено** облекло, съгласно изискванията на Наредбата за безплатното работно и униформено облекло от 20.01.2011 г.

2.3.4 ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

В Компанията майка ДП НКЖИ се провежда последователна политика по обучение и развитие на персонала, вътрешна преквалификация с цел минимизиране на недостига от персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите.

Извършва вътрешнофирмено професионално обучение по утвърдена годишна Програма и в съответствие с регламент в Правилник за професионалното обучение на персонала на Компанията майка ДП НКЖИ.

През 2017 г. за повишаване на квалификацията и придобиване на нова квалификация са обучени 935 бр. и на 5 916 бр. работници и служители е проведено периодично обучение по нормативни документи.

По инициатива на Компанията майка ДП НКЖИ са предприети действия за създадена на нова специалност „Ръководител движение“, която е включена в Списъка за професионалното образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение.

2.3.5 В ПОМОЩ НА ОБЩЕСТВОТО

Компанията майка ДП НКЖИ има сключени договори за сътрудничество със следните висши училища: Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, Технически университет гр. София, Университет за национално и световно стопанство (факултет „Икономика на инфраструктурата“), Минно-геоложки университет и с професионалните гимназии по жп транспорт: „Никола Корчев“ гр. София; „Христо Смирненски“ гр. Карлово и „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Горна Оряховица.

За успешно стартиране на кариерата в компанията са разработени: Програма за изплащане на стипендии на ученици от средни училища и професионални гимназии със специалности, имащи отношение към дейността на компанията и Стипендиантска програма за студенти.

По Стажантската програма на компанията са проведени стажове на 24 броя студенти в Централно управление. По проект „Студентски и ученически практики“ за 2017 г. е проведено практическо обучение в реална работна среда на 27 броя студенти.

Компанията майка ДП НКЖИ участва като работодател-партньор по Проект „Шанс за работа – 2017“ на КНСБ към Агенцията по заетостта. Проектът е насочен към осигуряване на обучение и придобиване на преки умения чрез временна заетост на безработни лица от целева група над 50-годишна възраст. Обучени са 133 безработни лица в регионалните структури на ДП НКЖИ, от които в компанията бяха наети 36 броя лица.

С цел презентиране на компанията като работодател, Компанията майка ДП НКЖИ участва в следните форуми: „Национални дни на кариерата“, в Русенския университет „Ангел Кънчев“, организиран от Job Tiger; Младежки форум 2017 на тема „Младите хора в транспорта – обучение, иновации, бизнес“, организиран от Научно-технически съюз по транспорта; „Дни на кариерата“ във ВТУ „Тодор Каблешков“; Специализирана бизнес конференция „Бизнеса отвътре“; Международна конференция „HR практиките, които работят“, организирана от Българската асоциация за управление на хора.

2.3.6 РАВЕНСТВО НА ПОЛОВЕТЕ НА РЪКОВОДНИ ПОЗИЦИИ

В контекста на членството на България в Европейския съюз и в съответствие със заложените цели в Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2016-2020 г., политиката на Грута по отношение равнопоставеността на половете е ориентирана към създаване на условия за:

- Равнопоставено третиране на мъжете и жените при назначаването им на отговорни ръководни позиции в структурните звена на дружеството;
- Балансирано представителство на мъжете и жените в процеса на взимане на решения по социалната политика на дружеството и синдикалните организации.

2.4 ПОЛИТИКА ЗА БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЯТА

Във връзка с разрешаване на въпросите и случаите на корупция и подкупи в Групата са разработени „Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури в ДП НКЖИ“.

С вътрешните правила се въвеждат антикорупционни процедури в Компанията майка ДП НКЖИ, както и определяне на механизмите за сигнализиране, проверка, разкриване и докладване на корупционни практики, измами, нередности, злоупотреба със служебно положение, конфликт на интереси и търговия с власт в Групата.

Индикаторите, използвани при оценка на риска, свързан с корупция, измами, нередности, злоупотреба със служебно положение, конфликт на интереси и търговия с власт са:

- Внезапна промяна на имотното състояние на даден служител;
- Сключване на анекси по договори за обществени поръчки, извън случаите, посочени в ЗОП;
- Нередовно отчитане на финансовите средства;
- Получаване на подаръци в натура, извън обичайните рекламни или сувенирни материали;
- Използване на служебното положение за получаване на дадена услуга;
- Други индикатори, посочени в “Индикатори за нередности и измами” – технически указания на ИА „Одит на средства от Европейския съюз”.

За осъществяване на вътрешен контрол, предназначен за предотвратяване на корупцията и подкупите, в компанията функционират отдел "Финансов контрол и вътрешен одит" и отдел „Класифицирана информация и вътрешна сигурност“. Дейността на отделите се подпомага от дирекция „Бюджет, финанси и информационни системи“.

В предприятието са разработени механизми за подаване на сигнали за нарушения и корупция и др. Същите са регламентирани във „Вътрешни правила за защита на лицата, подаващи сигнали за корупция, злоупотреба със служебно положение, търговия с влияние и конфликт на интереси срещу служители на ДП НКЖИ“ и „Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури в ДП НКЖИ“.

Механизмите за подаване на сигнали са подробно разписани в горесцитираните документи.

В Компанията майка ДП НКЖИ въз основа на оценка на риска се осъществява вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси. При изпълнение на одитните ангажименти се проверяват и оценяват съответствието на дейностите със законодателството, вътрешните актове и договорите; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите; опазването на активите и информацията; изпълнението на задачите и постигането на целите.

3. ОСНОВНИ РИСКОВЕ СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЧНИТЕ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

3.1 ОСНОВНИ ЕКОЛОГИЧНИ РИСКОВЕ

Железопътният транспорт е екологично най-безопасен. За използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо

опазването на околната среда. **Рисковете и приоритетите** свързани с опазването на околната среда в железопътната инфраструктура са в сферата на:

- Опазване на въздуха. Източници на въздушно замърсяване са дизеловите локомотиви и пътно-ремонтните машини. Вредното влияние от работата на машините се неутрализира частично от насажденията.
- Опазване на водните ресурси. Недопускане замърсяване на жп инфраструктурата. Развитие на водопроводно-канализационна система на предприятията на жп инфраструктурата;
- Опазване на почвата. Наблюдение на източниците на замърсяване. Строг контрол върху средствата и технологиите за химически вегетационен контрол на растителността по жп линии и разработка на мероприятия и превантивен контрол по премахването ѝ;
- Управление на отпадъците. Осигуряване на техническа и технологическа реконструкция с цел намаляване до минимум на производствените отпадъци. Обезпечаване рекултивацията на почвата след отстраняване на отпадъците.

От железопътния транспорт ежегодно се образуват голямо количество твърди битови и производствени отпадъци, значителна част от които се натрупват на територията на железопътната инфраструктура.

Имайки предвид, че основната част се изхвърля по трасето, това е голямо замърсяване от превоз на товари, нефт и нефтопродукти, прах, пясък, желязо (от изтриване на релсите), биологични отпадъци (растителност) и т.н.

Редуциране на рисковете:

- Намаляване на шумовото замърсяване (провеждане на мониторинг за акустично замърсяване; внедряване на нови решения по използването на звукоизолиращи и звукопоглъщащи материали, внедряване на рационални способи за планиране ограничаването на строителството в неблагоприятни райони);
- ограничаване на електромагнитното влияние (инвентаризация на източниците на електромагнитно поле и внедряване на мероприятия по надзор на електромагнитното влияние; създаване на санитарно-защитни зони; внедряване на локална защита);
- редуциране на радиационно влияние (ведомствен радиологичен контрол на източниците на йонизиращи излъчвания; организационни инженерно-технически мероприятия, преди всичко при осъществяване на проектно-строителни работи и при работа с източници на йонизиращи излъчвания).

Железопътната инфраструктура включва и телекомуникационна и осигурителна техника, които се използват с цел повишаване сигурността и безопасността на превозите. Във връзка с това се прилага Европейска система за управление на железопътния трафик (ERTMS), която обединява две системи: Европейска система за управление на влаковете (ECTS) и Глобална система за мобилни комуникации (GSMR).

3.2 ОСНОВНИ СОЦИАЛНИ РИСКОВЕ

Основни рискове свързани с персонала са:

- Количествен и качествен дефицит на персонала най-вече в големите градове и промишлени центрове;
- Текучество на персонала поради липса на мотивация и конкуренция на пазара на труда от страна на мобилни оператори, енергоразпределителни дружества, метрополитен, строителни фирми, както и отваряне на европейския пазар на труда;

- Задълбочаваща се тенденция на недостиг на експлоатационен персонал в специфични дейности;

- Очертаващата се неблагоприятна тенденция във възрастовата структура на работната сила. 80% от персонала е на възраст над 40 години. Средната възраст е 47,4 години.

Редукция на рисковете свързани с персонала:

- Преодоляване на кадровия недостиг чрез:
 - Използване на механизмите за преразпределение на наличната численост;
 - Ефективни механизми за предаване на знания и опит и осигуряване на приемственост и взаимозаменяемост. Стимулиране на менторството;
 - Ограничаване на текучеството чрез въвеждане подобряване и разширяване на социална политика на предприятието с допълнителни социални стимули и пакети.
- Повишаване на социалния статус чрез изпълнение на реална Социална програма.
- Повишаване на доходите и стимулиране на персонала за постигнати резултати.
- Провеждане на ефективна политика за повишаване на професионалната квалификация. Идентифициране и планиране необходимостта от професионално обучение.
- Обучение за придобиване на нова квалификация за сметка на работодателя на външни на компанията лица, срещу сключване на договор.

4. НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕКОЛОГИЯ, ПРОИЗВОДСТВЕНА СРЕДА И ПЕРСОНАЛА НА ГРУПАТА

4.1 НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕКОЛОГИЯ

ДП НКЖИ следва политика по управление и осигуряване на стандарти за безопасност, сигурност и опазване на околната среда, която включва следните ключови цели:

- Поощряване използването на железопътен транспорт чрез подобряване на железопътната инфраструктура и услуги;
- Разширяване на електрификацията на железниците чрез електрификация на железопътните линии по протежение на Трансевропейската транспортна мрежа;
- Модернизация на железопътната инфраструктура по направленията на Трансевропейската железопътна мрежа;
- Инвестиции за доставка на механизация и технологично оборудване за поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура в рамките на проектните технически и технологични параметри.

4.2 НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПЕРСОНАЛА

В Компанията майка ДП НКЖИ се провежда последователна политика по обучение и развитие на персонала, вътрешно преквалификация с цел минимизиране на недостига от персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите.

Нефинансови показатели, свързани с персонала.

Числеността на персонала в Компанията майка ДП НКЖИ към 31.12.2017 г. е 11 260 бр., като спрямо 2016 г. е по-малко със 154 бр.

Числеността на персонала **по пол и възраст**, е както следва:

- до 29 г. – 518 бр. (в т.ч.: 424 бр. мъже и 94 бр. жени);
- от 30 до 39 г. – 398 бр. (в т.ч.: 1 256 бр. мъже и 398 бр. жени);
- от 40 до 49 г. – 3 582 бр. (в т.ч.: 2 900 бр. мъже и 682 бр. жени);
- от 50 до 59 г. – 4 451 бр. (в т.ч.: 3 652 бр. мъже и 799 бр. жени);
- на 60 и повече години – 1 055 бр. (в т.ч.: 900 бр. мъже и 155 бр. жени).

Персоналът **по пол и образование**, е както следва:

- основно и по ниско – 1 144бр., от които 1 106 бр. мъже и 38 бр. жени;
- средно образование – 4 672 бр., от които 3 762 бр. мъже и 910 бр. жени;
- средно 3-та степен – 2 113 бр., от които 1 670 бр. мъже и 443 бр. жени;
- професионален бакалавър – 1 662 бр., от които 1 516 бр. мъже и 146 бр. жени;
- бакалавър – 321 бр., от които 218 бр. мъже и 103 бр. жени;
- магистър – 1 348 бр., от които 860 бр. мъже и 488 бр. жени.

През годината са постъпили 916 и са напуснали 1 072 лица. През 2017 г. се наблюдава значително увеличение на броя на напусналите работници и служители спрямо 2016 г., което води до голямо текучество и перманентен недостиг на персонал, възлизащ на 590 броя към 31.12.2017 година.

инж. Красимир Папукчийски
Генерален директор
на ДП „НКЖИ“

Дата на съставяне:

23.05.2018 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО

СОБСТВЕНИКА НА

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ

ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

ГР. СОФИЯ

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Група ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ „ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА” („Групата”), съдържащ консолидиран счетоводен баланс към 31 декември 2017 г. и консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2017 г. и нейните финансови резултати от дейността, и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В консолидирания счетоводен баланс към 31 декември 2017 година, Групата представя „Имоти, машини и съоръжения“ с балансова стойност 4,018,639 хил.лв. (2016 г.: 4,027,535 хил.лв.). Както е оповестено в пояснителна бележка 21 *„Имоти, машини и съоръжения“* към консолидирания финансов отчет за годината приключваща на 31 декември 2017 година, Групата не притежава надлежни документи за собственост за земи с балансова стойност 65,751 хил.лв. и за сгради с балансова стойност 11,443 хил.лв. Групата поетапно осигурява необходимите документи за собственост. Ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност, относно пълните права на собственост на Групата за тези активи към 31 декември 2017 година.

В „Имоти, машини и съоръжения“ в консолидирания счетоводен баланс на Групата към 31 декември 2017 година“ са включени разходи за придобиване на нетекущи активи с балансова стойност 4,416 хил.лв. (пояснителна бележка 21). Продължителният период на изграждане и недовършване на тези обекти, както и тяхната изложеност на влиянието на външни фактори са индикация, че съществува вероятност възстановимата стойност на тези активи да е по-ниска от представените им балансови стойности. Ние не получихме достатъчни и уместни доказателства относно оценката им на представяне, както и от необходимостта от корекции, и да определим възможния ефект в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2017 година.

В консолидирания счетоводен баланс на Групата към 31 декември 2017 година са представени Търговски и други вземания с балансова стойност 110,135 хил.лв. (пояснителна бележка 26). Вземания с балансова стойност 78,972 хил.лв. са възникнали преди повече от една година (пояснителна бележка 37.2. *„Анализ на кредитния риск“*), като в тези вземания са включени и вземания от Група „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД в размер на 75,086 хил.лв. Голямата концентрация на вземанията с произход над една година, приетото в предходни периоди решение за уреждането им по схемата дълг срещу собственост, несигурността относно събираемостта им, както и липсата на обезценки, поставят под съмнение възстановимата им стойност. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни доказателства, относно оценката на представяне на тези вземания, както и да оценим евентуалният ефект от понасяне на загуби от обезценка за несъбираемост в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2017 година.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други

етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснителна бележка 4 „Изявление за съответствие“, в която е оповестено, че за 2017 година Групата отчита загуба преди данъци от оперативна дейност в размер на 52,668 хил.лв., като натрупаните загуби към 31 декември 2017 година са 469,750 хил.лв., както и че са генерирани отрицателни нетни парични потоци от оперативна дейност. Както е посочено в пояснителна бележка 4 „Изявление за съответствие“ тези обстоятелства и факти са индикатор, че е налице значителна несигурност, която би могла да породи съмнение относно способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие, без подкрепата на държавата собственик и правителството на Република България под формата на субсидии, държавни гаранции и други източници на финансиране.

Нашето мнение не е модифицирано по този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не представяме отделно мнение относно тези въпроси. В допълнение към въпросите, описани в раздели „База за изразяване на квалифицирано мнение“ и „Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие“ по-горе, ние определихме въпроса описан по-долу, като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия доклад.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Признаване на приходи от финансираня Както е оповестено в пояснителна бележка 11 и 32 в приложения консолидиран финансов отчет към 31 декември 2017 година, Групата е отчетала/признала приходи от правителствени дарения (безвъзмездни	Като част от нашите одиторски процедури ние получихме разбиране за процесите на отчитане и признаване на предоставените безвъзмездни средства от държавния бюджет и европейски фондове (финансирания) на Групата.

средства, предоставени от държавата и от европейски фондове) в размер на 257 608 хил.лв.

Размерът на признатите приходи от финансираня, признати в печалбата, зависи от оценката на ръководството за съществуването на разумна сигурност, относно изпълнението на условията свързани с предоставените безвъзмездни средства. Както е оповестено в пояснителна бележка 6.20, безвъзмездните средства, представляват субсидии и други форми на финансиране, отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“, предоставени от държавата и от европейски фондове за придобиване на текущи активи и за покриване на разходи. Както е оповестено в пояснителна бележка 11, признатите приходи от финансираня, са свързани с:

- нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобитите нетекущи активи, финансирани от държавата и европейските фондове, признати на систематична и рационална база за срока на полезния живот на тези нетекущи активи;
- текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура се признават на приход през периода на направените разходи, които финансирането е предназначено да компенсира.

Ние преценихме адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел да проектираме нашите по-нататъшни одиторски процедури по начин, по който да бъдем в състояние на адресираме възможните рискове от съществено неправилно отчитане, свързани с признати приходи от финансираня за нетекущи активи и разходи и свързаните с тези финансираня отсрочени приходи за бъдещи периоди.

В тази област нашите одиторски процедури включиха:

- Тестове на контроли: ние оценихме проектираните и въведени контроли, които ръководството е въвело в подкрепа на своите преценки за срока на полезния живот на финансираните нетекущи активи и признатите разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, както и тяхната оперативна ефективност.
- Аналитични процедури за получаване на информация за одобрен списък за капиталови разходи, за верифицираните разходи за придобиване на нетекущи активи, финансирани от държавния и европейски фондове и сравнение с данните в счетоводната система;
- Детайлни одиторски процедури по същество с цел да проверим дали придобитите нетекущи активи са правилно класифицирани, за да определим дали правилно е определен текущия разход за амортизация и правилно е признат

Признаването на приходите, свързани с тези финансираня е от съществено значение за нашия одит, тъй като Групата би могла да отчете неправилно разпределенията на финансиранята и признатите приходи за свързаните с тях нетекущи активи и разходи. Това би могло да доведе до по – ранното и/или по -късно признаване на приходи от финансираня в печалбата, несъпоставими на признатите разходи за амортизации и направените разходи за текуща поддръжка на железопътната инфраструктура. Поради значимостта на сумата на признатите приходи от финансираня: 257 608 хил.лв. и отсрочените приходи за бъдещи периоди свързани с тези финансираня (балансова стойност на финансиранята) в размер на 2 420 333 хил.лв., както и направените оповестявания ние определихме този въпрос като ключов.

съответстващия приход от финансиране.

- Преглед с повишена критичност на направените изчисления, както и наши преизчисления на база на приетия модел от ръководството за признаване на приходи от финансираня, свързани с нетекущи активи, с тестване на значими активи, придобити при условията на финансиране.
- Сравнение на информацията за направените и отчетени разходи за текуща поддръжка на железопътната инфраструктура с получените от държавния бюджет суми и признатите приходи от финансираня (субсидии), които са били предназначени за покриването им.
- Оценка на последователността на изчисления от ръководството и използван модел на признаване на приходи от правителствени дарения и европейски фондове.
- Преглед за пълнота и адекватност на направените оповестявания в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2017 година на Групата, относно признатите приходи от финансираня и балансовата стойност на отсрочените суми за бъдещи периоди свързани с тези финансираня от правителството и европейските източници.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. консолидирана нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него, които получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, Групата е представила в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2017 г. Нетекущи активи, без необходимите документи за права на собственост, Разходи за придобиване на нетекущи активи, за които е възможно да са необходими корекции на балансовите им стойности, предвид обездвижеността им, както и Търговски и други вземания с вероятна несъбираемост. Ние достигнахме до заключението, че в другата информация се съдържа докладване за тези статии, ефектите от които в случай на корекции на балансовите им стойности биха влияли върху финансовите показатели и съпътстващите оповестявания, включени в другата информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на

основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление (Одитният комитет на Компанията-майка), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо

предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания***Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа***

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността и консолидираната нефинансова декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД („Одиторско дружество“) е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Групата на основание на утвърдени от Генералния директор Протоколи №1/02.10.2015 г., №2/09.10.2015 г. и №3/13.10.2015 г., съгласно

изискванията на *Вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки и контрол на изпълнението на сключените договори*, сключен договор №5218 с дата 12.11.2015 г., анекс №1/11.03.2016 г., Анекс №2/14.03.2016 г., Споразумение от 14.03.2018 г. и писмо за поемане на одиторски ангажимент с дата 12.11.2015 година, за период от три години.

- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31.декември 2017 г. на Групата представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази Група, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Компанията-майка, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили други услуги на Групата и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата.

София,
4 Юни 2018 г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД
Одиторско дружество

Управител
Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
Севдалина Паскалева

гр.София,
ул.Симеон Радев №40Б

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бележки	2017	2016 преизчислен
Приходи от инфраструктурни такси	8	57 506	54 746
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	9	41 296	38 709
Приходи от продажби на ел. енергия	10	7 831	15 089
Приходи от правителствени дарения	11	257 608	225 096 *
Приходи от други услуги	12	9 509	10 399
Други приходи	13	14 824	16 012
		<u>388 574</u>	<u>360 051</u>
Капитализирани разходи		11 934	17 021
Промени в материалните запаси и незавършеното производство		770	681
Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи	14	1 625	1 812
Разходи за материали	15	(39 631)	(42 905)
Разходи за външни услуги	16	(34 044)	(37 854)
Разходи за амортизация	21, 22, 23	(187 844)	(139 649)
Разходи за персонала	18	(170 316)	(156 937)
Други разходи за дейността	17	(14 822)	(19 413)
Себестойност на продадени стоки	10	(7 521)	(14 562)
Себестойност на продадени материали	13	(1 636)	(1 666)
Загуба от оперативна дейност		<u>(52 911)</u>	<u>(33 421) *</u>
Финансови приходи	19	33	523
Финансови разходи	19	(248)	(299)
Печалба (загуба) от инвестиции	24	458	435
Загуба от дейността преди данъци		<u>(52 668)</u>	<u>(32 762) *</u>
(Разход за) /Икономия от данък върху дохода	20	1 981	2 384
В т.ч. Текущ разход за данък		(26)	(1 123)
В т.ч. От отсрочени данъци		2 007	3 507
Загуба от дейността след данъци		<u>(50 687)</u>	<u>(30 378) *</u>
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират с печалбата или загубата:			
Преоценка на нефинансови активи		(4 896)	(7 547)
От преоценки на план с дефинирани доходи	18.2	(1 021)	(1 408)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		490	755
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(5 427)	(8 200)
Общ всеобхватен доход		<u>(56 114)</u>	<u>(38 578) *</u>

* бележка 6.24

Консолидираният отчет за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, представени на страници от 5 до 65.

Генерален директор

инж. Красимир Папукчийски

Главен счетоводител и Съставител

Лиляна Давидова

Дата на съставяне: 23 май 2018 г.

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 04/06/2018 г.

Одиторско дружество

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

**Консолидиран счетоводен баланс
за годината, завършваща на 31 декември**

В хиляди лева	Бележки	2017	2016 преизчислен	2015
Активи				
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	21	4 018 639	4 027 535	3 856 303
Инвестиционни имоти	22	5 480	5 660	6 057
Нематериални активи	23	1 474	843	1 589
Инвестиции в асоциирани предприятия	24	4 035	4 006	4 446
Общо нетекущи активи		4 029 628	4 038 044	3 868 395
Текущи активи				
Материални запаси	25	29 111	30 160	30 186
Търговски и други вземания	26	110 135	117 682	129 692
Вземания във връзка с данък върху дохода		607	833	1 435
Финансови активи на разположение за продажба	27	24	22	51
Пари и парични еквиваленти	28	125 677	112 259	66 712
Общо текущи активи		265 554	260 956	228 076
Общо активи		4 295 182	4 299 000	4 096 471
Пасиви				
Собствен капитал				
Основен капитал	29.1	100 000	100 000	100 000
Допълнителни резерви	29.2	372 414	367 457	368 482
Преоценъчен резерв	29.3	1 461 590	1 474 314	1 489 558
Натрупана загуба		(469 750)	(426 360) *	(403 026)
Общо собствен капитал		1 464 254	1 515 411	1 555 014
Нетекущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове	32	2 306 877	2 240 898 *	2 170 434
Временна безлихвена финансова помощ	31	213 000	248 000	75 000
Търговски и други задължения	34	7 217	3 536	1 878
Задължения за обезщетения при пенсиониране	18.2	14 429	10 882	9 520
Отсрочени данъчни пасиви	30.1	106 675	109 172	113 434
Общо нетекущи пасиви		2 648 198	2 612 488	2 370 266
Текущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове	32	113 456	75 927	63 830
Временна безлихвена финансова помощ	31	35 000	35 000	35 000
Търговски и други задължения	34	30 780	57 540	70 576
Задължения за обезщетения при пенсиониране	18.2	3 494	2 634	1 785
Общо текущи пасиви		182 730	171 101	171 191
Общо пасиви		2 830 928	2 783 589	2 541 457
Общо собствен капитал и пасиви		4 295 182	4 299 000	4 096 471

* бележка 6.24

Консолидираният отчет за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представящи неразделна част от консолидирания финансов отчет, представени на страници от 5 до 65.

Генерален директор

инж. Красимир Папукчийски

Дата на съставяне: 23 май 2018 г.

Главен счетоводител и Съставител

Лидия Давидова

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 04/06/2018г

Одиторско дружество

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

**Консолидиран отчет за промените в собствения капитал
за годината, завършваща на 31 декември**

В хиляди лева

	Основен капитал	Допълнителни резерви	Преоценъчен резерв	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
	преизчислена*				
Салдо към 1 януари 2017 г.*	100 000	367 457	1 474 314	(426 360)	1 515 411
Прехвърлени нетекущи активи	-	4 957	-	-	4 957
Сделки със собственика	-	4 957	-	-	4 957
Загуба за годината	-	-	-	(50 687)	(50 687)
Друг всеобхватен доход:	-	-	(4 406)	(1 021)	(5 427)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	(4 406)	(51 708)	(56 114)
Прехвърляне на резерв на отписани нефинансови активи в неразпределената печалба	-	-	(8 318)	8 318	0
Други изменения	-	-	-	-	0
Салдо към 31 декември 2017 г.	100 000	372 414	1 461 590	(469 750)	1 464 254
Салдо към 1 януари 2016 г.	100 000	368 482	1 489 558	(403 026)	1 555 014
Прехвърлени нетекущи активи	-	(1 025)	-	-	(1 025)
Сделки със собственика	-	(1 025)	-	-	(1 025)
Загуба за годината преизчислена*	-	-	-	(30 378)	(30 378)
Друг всеобхватен доход:	-	-	(6 792)	(1 408)	(8 200)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	(6 792)	(31 786)	(38 578)
Прехвърляне на резерв на отписани нефинансови активи в неразпределената печалба	-	-	(8 452)	8 452	0
Други изменения	-	-	-	-	0
Салдо към 31 декември 2016 г.*	100 000	367 457	1 474 314	(426 360)	1 515 411

* бележка 6.24

Консолидираният отчет за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, представени на страници от 5 до 65.

Генерален директор
инж. Красимир Панукчийски

Главен счетоводител и Съставител
Лидия Давидова

Дата на съставяне: 23 май 2018 г.

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 04/06/2018г.

Одиторско дружество
„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД
Управител
Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
Севдалина Паскалева

**Консолидиран отчет за паричните потоци
за годината, завършваща на 31 декември**

В хиляди лева	Бележки	2017	2016 реклафициран
Оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		150 119	172 790
Плащания към търговски контрагенти		(117 182)	(153 158)
Парични потоци, свързани с персонала		(164 796)	(156 070) *
Получени/(Платени) лихви и такси, свързани с оперативна дейност		(2)	485
Платени/възстановени корпоративни данъци върху печалбата		(389)	(2 014)
Други парични потоци от оперативна дейност		23 870	51 497 *
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(108 380)	(86 470)
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(176 192)	(350 329)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		1 354	2 467
Получени дивиденди		429	875
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(174 409)	(346 987)
Финансова дейност			
Финансирания и субсидии		350 813	320 901
Възстановени средства от оперативни програми		(19 550)	(14 893) *
Получена временна финансова помощ		-	208 000
Платена временна финансова помощ		(35 000)	(35 000)
Нетни парични потоци от финансова дейност		296 263	479 008
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти		13 474	45 551
Пари и парични еквиваленти към 1 януари		112 259	66 712
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(56)	(4)
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	28	125 677	112 259

* бележка 6.24

Консолидираният отчет за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, представени на страници от 5 до 65.

Генерален директор
инж. Красимир Папукиевски

Главен счетоводител и Съставител
Лидия Давидова

Дата на съставяне: 23 май 2018 г.

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на:

Одиторско дружество

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Управител

Севдалина Паскалева

Рег. № 165

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

Бележки към консолидирания финансов отчет

1. Правен статут и предмет на дейност

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ („Група“) включва Компания майка – ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ и дъщерно предприятие „ТРЕН“ ЕООД.

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП „НКЖИ“ или „Компания майка“) е създадена в България в съответствие с изискванията на Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г. и е регистрирана с решение на Софийски градски съд №1 от 15 януари 2002 година, вписана в търговския регистър по фд №23/2002 г. под №948.

Седалището и адресът на управление на Компанията майка е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. Княгиня Мария Луиза №110.

Компанията майка е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ (НК „БДЖ“) чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. ДП „НКЖИ“ е правоприемник на отделените активи и пасиви от НК „БДЖ“ в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Единоличен собственик на капитала на Компанията майка е Българската държава чрез Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Органи на управление на Компанията майка са: Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Управителен съвет и Генерален директор.

Управителният съвет на Компанията майка е в състав:

- За периода от 01.01.2017 г. до 26.01.2017 г.: Христо Владимиров Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев.
- За периода от 27.01.2017 г. до 07.02.2017 г.: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев.
- За периода от 10.02.2017 г. до 04.05.2017 г.: Иван Василев Марков – председател и членове: Димитър Стоянов Савов и Красимир Христов Папукчийски.
- За периода от 10.05.2017 г. до 31.12.2017 г.: Христо Владимиров Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Красимир Христов Папукчийски.

За отчетния период управляващи Компанията майка са:

- За периода от 01.01.2017 г. – 07.02.2017 г.: Милчо Алексиев Ламбрев.
- Считано от 08.02.2017 г.: Красимир Христов Папукчийски е назначен със заповед №ПД-38/08.02.2017 г. на МТИТС.

Промените са вписани в Търговския регистър на 16.02.2017 г.

В Компанията майка е назначен Одитен комитет със заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията в състав:

- За периода от 01.01.2017 г. до 30.09.2017 г.: Катя Лозанова Атанасова – председател и членове: Анелия Михайлова Крушкова и Люба Илиева Янкова.
- За периода от 01.10.2017 г. до 31.12.2017 г.: Катя Лозанова Атанасова – председател и Люба Илиева Янкова.

ДП „НКЖИ“ има следната структура на административно-стопанските териториално обособени звена:

- За периода от 01.01.2017 г. до 03.07.2017 г.: Управление на движението на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 4 звена в София, Враца, Горна Оряховица и Пловдив, Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК).
- В Държавен вестник брой №53/04.07.2017 г. е публикувана структурна промяна в ДП „НКЖИ“. Създават се две нови поделения – Железопътна секция Шумен и Железопътна секция Бургас и се променят границите на съществуващите 4 броя Железопътни секции. Промяната влиза в сила от датата на обнародването ѝ. Считано от тази дата ДП „НКЖИ“ има следната структура: Управление на движението на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Шумен, Пловдив и Бургас, Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК).

ДП „НКЖИ“ осигурява използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия и управлява влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност. За целта Компанията майка извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура; приема всички заявки за превоз от превозвачите и разработва графика за движение на влаковете, съгласувано с превозвачите, а за пътническите превози – и с общините. Компанията майка събира инфраструктурни такси в размер, определен съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, приета от Министерския съвет по предложение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. На основание лиценз за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителни мрежи на железопътния транспорт №Л-327-19, издаден от ДКЕВР (преименувана на КЕВР) на 17.05.2010 г., като от 01.01.2013 г. Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП) разпределя тягова ел. енергия на жп превозвачи.

ДП „НКЖИ“ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД с капитал 5 хиляди лева и с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

Дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е регистрирано в България в съответствие с изискванията на Търговския закон с решение на Софийски градски съд №1 от 1 юни 2007 г. и решение №2 от 22 октомври 2007 г., вписано в търговския регистър по фд №8353/2007 г. под №119375.

Седалището и адресът на управление на дружеството е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. Княгиня Мария Луиза №110.

Управителният съвет на Компанията майка ДП „НКЖИ” назначава и освобождава Управителя на дъщерното дружество. Дъщерното дружество се управлява и представлява от управител Стоян Неделчев Стоянов. В дружеството е назначен и контролър.

Управителният съвет на ДП „НКЖИ”, в качеството си на едноличен собственик на капитала на „ТРЕН” ЕООД, прекратява дейността на Одитния комитет на „ТРЕН” ЕООД с решение №02-01/17 от 17.01.2017 г., считано от 01.01.2017 г. във връзка с промени в приложимата нормативна база.

„ТРЕН” ЕООД е с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия, след предоставяне на лиценз от КЕВР, (допълнено с Решение №2 от 22 октомври 2007 г.) икономическо и финансово обслужване на трети лица, маркетингова дейност, търговска реализация на разрешени със закон стоки в страната и чужбина, покупка на стоки и други вещи с цел препродажба в първоначален, преработен или обработен вид, предприемачество, инженеринг, търговско представителство и посредничество, складови стоки, лизинг, сделки с недвижими имоти, извършване на сделки и услуги незабранени със закон в страната и чужбина, спедиторски и превозни сделки, външноикономическа и външнотърговска дейност, съответстващи на българското законодателство и международни договорни изисквания, както и дейност и услуги, незабранени със закон.

Дружеството извършва продажба на електрическа енергия въз основа на подновена Лицензия за търговия с електрическа енергия №Л-490-15 от 13 юли 2017 г., издадена от Комисия за енергийно и водно регулиране на Република България за срок от 10 години.

2. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към края на годината, финансовото ѝ представяне и паричните ѝ потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на консолидирания финансов отчет към 31 декември 2017 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

3. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС” представляват

Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Компанията майка и дъщерното дружество. Всички суми са представени в хиляди лева (включително сравнителната информация за предходния период - 2016 г.), освен ако не е посочено друго.

4. Изявление за съответствие

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) така, както са приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Групата реализира загуба за 2017 г. преди данъци в размер на 52 668 хил. лв. и натрупаните загуби към 31 декември 2017 г. са в размер на 469 750 хил. лв. Групата отчита отрицателни парични потоци от оперативна дейност. Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата от страна на едноличния собственик на Групата, правителството на Република България, проявление на която са подкрепата на Държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране.

5. Промени в счетоводната политика в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

За текущата финансова година Компанията е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на Компанията. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на Компанията във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване,

ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Ръководството е направило проучване и е определило, че не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му, доколкото Компанията се финансира изцяло с генерираните от дейността му нетни парични потоци и не ползва дългови финансови инструменти, вкл. заеми за финансиране на стопанската си дейност;

МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби. Тази промяна е свързана с признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби и уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъдат направени в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид;

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноски на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (не е определена дата за влизане в сила, но ще се счита, че прилагането на тази редакция е в съответствие с МСФО). Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от Компанията. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Компанията за следващи периоди:

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на

финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на Компанията, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба“. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапа са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените в новия стандарт ще окажат влияние върху счетоводната политика на Компанията, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и класификацията на активите, операциите и резултатите по отношение на нейните финансови активи и пасиви;

МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи на компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изисквания на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице, когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, инициирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане и при полза от по-ранно плащане. Също така а) съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци“ съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава,

че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент;

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от Компанията и дали тя избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството разглежда промените като се очаква по-скоро да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни;

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новия стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги – отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали Компанията е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за

признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е разгледало новия стандарт, като счита че промените, произтичащи от новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на приходите от дейността и/или вземанията, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от Компанията услуги или отчитането на продажбите на стоки;

МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизингите при лизингополучателите – за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика; б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на Компанията разглежда влиянието, което този стандарт би могъл да окаже върху финансовите отчети, в резултат на новите концепции.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на Компанията поради това, че тя не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на трансакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тези промени уточняват три основни въпроса: (а) третирането на условията и ефектите, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на

собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;

МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК). Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при дружества, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, но преди въвеждането на предстоящия МСФО 17. Тя установява две опции на подход на покриване и подход на временно отсрочване (при определени условия) на МСФО 9. И двете опции са валидни до влизането в сила на новия МСФО 17. Този стандарт не е приложим за дейността на Компанията;

МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандаарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Този стандарт не е приложим за дейността на Компанията;

Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) – подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяванията по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности, с изключение на обобщената финансова информация; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1 по отношение на МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може следва да бъде правен на база ниво индивидуална инвестиция в асоциирано или съвместно дружество, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28);

Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) – подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на някои понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да

преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; б) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС 12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат първо немонетарен актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или немонетарно задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби). При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. След това разяснението уточнява, че при първоначалното признаване на съответния актив, разход или приход, в резултат на транзакция по авансово плащане/получаване или на серията от транзакции от плащания/получаване в чуждестранна валута, датата на транзакцията е датата на първоначалното признаване на немонетарния актив или пасив (при еднократно плащане/получаване) или е датата на всяко плащане/получаване. Това тълкуване може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС 12 за данъчна позиция когато са налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизполваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизползваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други;

МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се

прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер на имоти, вкл. такива в процес на изграждане и/или реконструкция и преустройство към и от категория „инвестиционни имоти”. Такива трансфери са допустими, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти и когато са налице доказателства за смяна в употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила

6. Значими счетоводни политики

6.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на ръководството на Групата към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

Групата последователно прилага счетоводните си политики, които са в съответствие с тези, използвани през предходните години.

Счетоводните политики, които прилагат асоциираните предприятия, не се различават съществено от счетоводните политики на Групата.

6.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания счетоводен баланс се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания счетоводен баланс към началото на предходния период.

6.3. Консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на Компанията майка и нейното дъщерно предприятие към 31 декември 2017 г. Дъщерно предприятие е всяко предприятие, което се намира под контрола на Компанията майка. Налице е контрол, когато Компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Дъщерното предприятие има отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Печалби или загуби и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол, се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между а) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и б) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие.

6.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие. В случаите, в които делът на

Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

6.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата (български лев) по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата за съответния период, за който се отнасят.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценяват). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

6.6. Приходи

Приходите включват приходи от инфраструктурни такси, приходи от продажба на електрическа енергия, продажба на материали, предоставяне на услуги и други.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

6.6.1. Инфраструктурни такси

Приходи от инфраструктурни такси се признават месечно, на база график на железопътното движение – заети железопътни линии, и влакове в движение на база отчет за движещите се и обслужени от железопътната инфраструктура влакове.

6.6.2. Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

Приходи от разпределение на тягова ел. енергия на железопътни превозвачи се признават месечно, на база реално потребено количество ел. енергия от превозвачи, отчетено по електромери с протоколи по цена, определена от КЕВР.

6.6.3. Приходи от продажби на електрическа енергия

Приходи от продажба на електрическа енергия се признават месечно на база график за продажби на трафична ел. енергия.

6.6.4. Предоставяне на услуги

Приходи от наеми и други се признават при тяхното възникване на база на линейния метод за периода на договора.

6.6.5. Продажба на материали

Продажбата на материали включва продажба на скрап. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материали. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалите без възражение.

Сумата на получената продажна цена съгласно договора за продажба на материали се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се осъществи продажбата и се прехвърли собствеността. Този отсрочен приход се включва в консолидирания счетоводен баланс на ред „Търговски и други задължения“.

6.6.6. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

6.7. Разходи

6.7.1. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Извършените оперативни разходи за услуги, които са незавършени към края на отчетния период, се отлагат за признаване през следващ отчетен период, когато услугата бъде завършена и прихода по нея е признат. Натрупаните разходи се представят в статия Материални запаси.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи за периода през който договорите, за които се отнасят се изпълнят. Представят се като предплатени разходи в статия Вземания на счетоводния баланс.

6.7.2. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или

производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

6.8. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

6.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията включват земи, сгради, инфраструктура и съоръжения, необходими за текущата дейност на Групата. Имоти, машини и съоръжения са тези активи на Групата, които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

В имоти, машини и съоръжения са включени разходи за придобиване на нетекущи активи и предоставени аванси на изпълнители по договори за придобиване на нетекущи активи. Стойността на разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения включва стойността на материалите, на външните услуги, прекия труд и съответна част от общопроизводствените разходи.

Обектите на железопътната инфраструктура и земята върху която са изградени, или която е предназначена за изграждането им, са публична държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани, или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от имоти, машини, съоръжения и оборудване съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те са отчетени като отделни нетекущи активи.

За придобитите активи след 01.01.2008 г. Групата прилага стойностен праг на същественост - 700 лева.

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Последващото оценяване на земи, сгради и съоръжения се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив, останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Към 01.01.2012 г. е извършена преценка на земи, сгради и съоръжения на Компанията майка от лицензиран независим оценител по справедлива стойност. Използвани са следните методи за оценка:

-методът на разходите, чрез който се измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката и изваждане на различните елементи на изхабяването му под формата на физическо износване и на функционално и икономическо обезценяване;

-методът на ликвидационната стойност за определяне на остатъчната стойност на активите;

-методът на пазарна оценка, която е коригирана с пазарни множители, предвид специфичното им предназначение и местоположение и фактът, че имотите на Групата са публична държавна собственост.

Амортизацията се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход по линейния метод за периода на полезния живот на имотите, машините и съоръженията. Земята и разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират. Оцененият полезен живот е както следва:

• Сгради	15 – 50 години
• Съоръжения	10 – 30 години
• Машини и оборудване	5 – 15 години
• Транспортни средства	5 – 8 години
• Стопански инвентар	3 – 7 години
• Компютърен и комуникационен хардуер	3 години

Амортизируемите активи се амортизират от деня на въвеждане в употреба.

Материали, резервни части и материали втора употреба, които са предназначени и се очаква да бъдат използвани повече от един отчетен период и са предназначени за жп инфраструктура, се класифицират в имоти, машини и съоръжения и не се амортизират, докато не бъдат въведени в експлоатация.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

6.10. Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Софтуер	2 години
• Други нематериални активи	7 години

За придобитите след 01.01.2008 г. нематериални активи Групата прилага стойностен праг на същественост - 700 лева.

6.11. Отчитане на лизингови договори

Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания счетоводен баланс и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

6.12. Тестове за обезценка на репутация, имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията майка изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност. За 2017 г. в резултат на извършения преглед, не са налице условия за признаване на обезценки на нетекущи активи.

6.13. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Компанията майка да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи” и ред „Разходи”, и се признават, както е описано в бележка 6.6 и бележка 6.7.

6.14. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката. Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

6.14.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани за падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, за която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи” или ред „Финансови приходи”, с изключение на загубата от обезценка на търговски и други вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Групата притежава финансови активи от следните категории:

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят на база на опита в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските и други вземания се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чиито изменения се признават в печалбата или загубата.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж.

Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в консолидирания отчет за промените в собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като рекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи”. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

6.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, временна финансова помощ, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Съгласно ПМС №271 от 06.10.2015 г. и ПМС №62 от 25.03.2016 г. на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура” като бенефициент по Оперативна програма „Транспорт” 2007 - 2013 г. и за целите за довършване на железопътни инфраструктурни проекти са предоставени средства, като временна безлихвена финансова помощ, подлежаща на възстановяване.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Задължения за дивиденди се признават, когато дивидентите са одобрени с решение на едноличния собственик.

6.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и

оакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на другите разходи за периода, в който възниква възстановяването.

Нетната реализуема стойност на материалите втора употреба се изчислява на базата на тяхната стойност на скрап.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода на конкретната идентификация на стойността на материалните запаси за значими резервни части и материали и по метода на средно претеглената стойност на ниво участък за другите незначими материали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

6.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи (бележка 6.22.1).

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

6.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и краткосрочни депозити, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

6.18. Основен капитал и резерви

Основният капитал отразява балансовата стойност на имуществото към 30.11.2001 г. съгласно параграф 4 от ПЗР на Закона за железопътния транспорт, предоставено на Компанията майка като правопреемник на Национална компания „Български държавни железници“ и отнасящо се до железопътната инфраструктура.

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията майка от Национална компания „Български държавни железници“ съгласно Разделителен протокол към 31 декември 2001 г. Измененията в тях са свързани с нетекущи активи, получени от или върнати на едноличния собственик.

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на активи от имоти, машини и съоръжения към датата на преоценка.

Непокритата загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции с едноличния собственик на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

6.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в държавни планове. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Групата плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки във връзка с плановете с дефинирани вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Групата.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер на двукратния размер на brutното месечно трудово възнаграждение. В случай че работникът или служителят е работил в Групата или в системата на БДЖ през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шесткратния размер на brutното му месечно трудово възнаграждение.

Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозиран плащания за следващите десет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови държавни ценни книжа. Задължението, признато в

консолидирания счетоводен баланс относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. За целта се използва кредитният метод на прогнозните единици. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, текучество на персонала и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година, като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Всички актюерски печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Търговски и други задължения” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

6.20. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, представляват субсидии и други различни форми на финансиране, отговарящи на определянето за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи”, предоставени от държавата, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни. Безвъзмездни средства, предоставени от международни институции, включват безвъзмездни средства, предоставени от Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионен фонд и други Европейски фондове. Групата отчита получените средства от Европейски фондове за придобиване на нетекущи активи по проекти, включени в Оперативна програма „Транспорт” и други програми.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата и европейски фондове, са свързани с нетекущи активи, те се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като текущ приход систематично и рационално за срока на полезния живот на активите, за които са предоставени.

6.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена

надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават, само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времеви разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия. Разходите за провизии се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход нетно от сумата на възстановените разходи.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка. В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

6.22. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на консолидиран финансов отчет ръководството прави значими преценки и редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, които оказват най-съществено влияние върху консолидираните финансови отчети.

Действителните резултати могат да се различават от преценките, предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в бележка 6.23.

6.22.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

6.23. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и могат да не съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

6.23.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (бележка 6.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

6.23.2. Обезценка на финансови активи

Групата използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани или обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Към 31 декември 2017 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 8 206 хил. лв. (2016 г.: 8 211 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в пояснителни бележки 26, 36.1 и 37.2.

6.23.3. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2017 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Балансовата стойност

на активите е анализирана в пояснителни бележки 21, 22 и 23. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

6.23.4. Материални запаси

Материалните запаси с балансова стойност 29 111 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 30 160 хил. лв.) се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

6.23.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството на Групата оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 17 923 хил. лв. (2016 г.: 13 516 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, текучество на персонала и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения.

6.23.6. Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент. Групата не е признала провизии за бъдещи задължения в настоящия консолидиран финансов отчет, като очаква, че резултатът от отправените искове няма да доведе до разходи и съществени бъдещи загуби за Групата.

6.23.7. Оценяване по справедлива стойност

Групата определя справедливата стойност на финансовите инструменти и нефинансови активи на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Ръководството използва доклади на лицензирани независими оценители и техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти и нефинансови активи при липса на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент или нефинансов актив. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Групата отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в бележка 21 „Имоти, машини и съоръжения“.

Ръководството счита, че справедливите стойности на имоти, машини и съоръжения, както и на финансовите инструменти, включващи пари и парични еквиваленти, търговски и други вземания, получени заеми, търговски и други задължения и други финансови активи, не се

отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.

6.24. Ефект от корекции на грешки от предходни периоди

Във финансовия отчет за 2017 г. Компанията майка е направила корекция в данните за предходна година отразена в загуби от минали години с нетен размер на 289 хил. лв., произтичаща от признат в повече приход от финансираня, свързани с нетекущи активи за 2016 г. на обща стойност 289 хил. лв. Корекцията е свързана и касае единствено предходния сравним период 2016 година. Преизчисленията са направени в консолидирания Счетоводен баланс и консолидирания Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към 31.12.2017 г.

Направените корекции в консолидирания Счетоводен баланс и консолидирания Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на Компанията майка са в резултат на: а) коригиране на счетоводната грешка и б) промяната във финансовия резултат за сравнимия отчетен период 2016 година и натрупани печалби и загуби за текущия отчетен период, след отстраняване на грешката. Нетният ефект върху натрупаните печалби/(загуби) към 31.12.2017 г. е в размер на (289) хил. лв.

Поясненията по-долу дават подробна информация касаеща направените корекции и извършените преизчисления във финансовите отчети за съответните периоди:

6.24.1. Ефект от преизчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2016 г.

В хиляди лева

Намаление на признати приходи от финансираня на нетекущи активи за дейността към 31 декември 2016 г.	(289)
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2016 г.	(289)

6.24.2. Консолидиран Счетоводен баланс за 2016 г

В хиляди лева	Бел.	2016	Презчисление	2016 презчислен
Активи				
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	21	4 027 535	-	4 027 535
Инвестиционни имоти	22	5 660	-	5 660
Нематериални активи	23	843	-	843
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	24	4 006	-	4 006
Общо нетекущи активи		4 038 044	-	4 038 044
Материални запаси	25	30 160	-	30 160
Търговски и други вземания	26	117 682	-	117 682
Вземания във връзка с данък върху дохода		833	-	833
Финансови активи на разположение за продажба	27	22	-	22
Пари и парични еквиваленти	28	112 259	-	112 259
Общо текущи активи		260 956	-	260 956
Общо активи		4 299 000	-	4 299 000
Собствен капитал				
Основен капитал	29.1	100 000	-	100 000
Допълнителни резерви	29.2	367 457	-	367 457
Преоценъчен резерв	29.3	1 474 314	-	1 474 314
Натрупана загуба		(426 071)	(289)	(426 360)
Общо собствен капитал		1 515 700	(289)	1 515 411
Нетекущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	32	2 240 609	289	2 240 898
Временна финансова помощ	31	248 000	-	248 000
Търговски и други задължения	34	3 536	-	3 536
Задължения за обезщетения при пенсиониране	18.2	10 882	-	10 882
Отсрочени данъчни пасиви	30.1	109 172	-	109 172
Общо нетекущи пасиви		2 612 199	289	2 612 488
Текущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	32	75 927	-	75 927
Временна финансова помощ	31	35 000	-	35 000
Търговски и други задължения	34	57 540	-	57 540
Задължения за обезщетения при пенсиониране	18.2	2 634	-	2 634
Общо текущи пасиви		171 101	-	171 101
Общо пасиви		2 783 300	-	2 783 589
Общо собствен капитал и пасиви		4 299 000		4 299 000

6.24.3. Консолидиран Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2016 г.

В хиляди лева	Бел.	2016	Презчисление	2016 презчислен
Приходи от инфраструктурни такси	8	54 746	-	54 746
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	9	38 709	-	38 709
Приходи от продажби на ел. Енергия	10	15 089	-	15 089
Приходи от правителствени дарения	11	225 385	(289)	225 096
Приходи от други услуги	12	10 399	-	10 399
Други приходи	13	16 012	-	16 012
		<u>360 340</u>	<u>(289)</u>	<u>360 051</u>
Капитализирани разходи		17 021	-	17 021
Промени в материалните запаси и незавършеното производство		681	-	681
Печалба от продажба на нетекущи активи	14	1 812	-	1 812
Разходи за материали	15	(42 905)	-	(42 905)
Разходи за външни услуги	16	(37 854)	-	(37 854)
Разходи за амортизация	21,22,23	(139 649)	-	(139 649)
Разходи за персонала	18	(156 937)	-	(156 937)
Други разходи за дейността	17	(19 413)	-	(19 413)
Себестойност на продадени стоки	10	(14 562)	-	(14 562)
Себестойност на продадени материали	13	(1 666)	-	(1 666)
Загуба от оперативна дейност		(33 132)	(289)	(33 421)
Финансови приходи	19	523	-	523
Финансови разходи	19	(299)	-	(299)
Печалба (загуба) от инвестиции	24	435	-	435
Загуба от дейността преди данъци		(32 473)	(289)	(32 762)
(Разход за) /Приход от данък върху дохода	20	2 384	-	2 384
В т.ч. Текущ разход за данък		(1 123)	-	(1 123)
В т.ч. От отсрочени данъци		3 507	-	3 507
Загуба от дейността след данъци		(30 089)	(289)	(30 378)
Друг всеобхватен доход:				
Преоценка на нефинансови активи		(7 547)	-	(7 547)
От преоценки по план с дефинирани доходи	18.2	(1 408)	-	(1 408)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		755	-	755
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(8 200)	-	(8 200)
Общ всеобхватен доход		(38 289)	(289)	(38 578)

6.24.4. Консолидиран Отчет за паричния поток за 2016 г.

В хиляди лева	Бележки	2016	Рекласификация	2016 реклаифициран
Оперативна дейност				
Постъпления от търговски контрагенти		172 790	-	172 790
Плащания към търговски контрагенти		(153 158)	-	(153 158)
Парични потоци, свързани с персонала		(156 070)	(38)	(156 070)
Получени/(Платени) лихви и такси, свързани с оперативна дейност		485	-	485
Платени/възстановени корпоративни данъци върху печалбата		(2 014)	-	(2 014)
Други парични потоци от оперативна дейност		51 497	38	51 497
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(86 470)	-	(86 470)
Инвестиционна дейност				
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(350 329)	-	(350 329)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		2 467	-	2 467
Получени дивиденди		875	-	875
Възстановени средства от оперативни програми		(14 893)	(14 893)	-
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(361 880)	-	(346 987)
Финансова дейност				
Финансирания и субсидии		320 901	-	320 901
Възстановени средства от оперативни програми		-	(14 893)	(14 893)
Получена временна финансова помощ		208 000	-	208 000
Платена временна финансова помощ		(35 000)	-	(35 000)
Нетни парични потоци от финансова дейност		493 901	-	479 008
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти		45 551	-	45 551
Пари и парични еквиваленти към 1 януари		66 712	-	66 712
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(4)	-	(4)
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	28	112 259	-	112 259

7. База за консолидация

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2017 хил. лева	2017 участие %	2016 хил. лева	2016 участие %
„ТРЕН“ ЕООД	България	Търговия с ел. енергия	5	100%	5	100%

8. Приходи от инфраструктурни такси

В хиляди лева

	2017	2016
Приходи от преминаване	56 701	53 942
Приходи от заявен и неизползван капацитет	805	804
Общо:	57 506	54 746

Най-значителен дял в размера на приходите от инфраструктурни такси е от дружествата на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД 72,05%, в това число: „БДЖ-ПП“ ЕООД 49,99%; „БДЖ-ТП“ ЕООД 22,06 %. Голям дял от другите превозвачи имат „БЖК“ АД 14,24 % и „БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО“ ЕООД 4,06 %.

9. Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

В хиляди лева

	2017	2016
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	41 296	38 709
Общо:	41 296	38 709

През 2010 г. лицензиращият орган „Държавна комисия за енергийно и водно регулиране“, преименувана на „Комисия за енергийно и водно регулиране“ издава на ДП „НКЖИ“ лицензия №Л-327-19/17.05.2010 г. за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. Лицензията е единствена за територията на страната и е за срок от 35 години. В качеството си на разпределително дружество ДП „НКЖИ“ сключи и необходимите по закон договори с енергийните дружества „НЕК“ ЕАД и „ЕСО“ ЕАД. По този начин от 01.01.2013 г. ДП „НКЖИ“ практически стартира дейността „разпределение на тягова електрическа енергия“ съгласно издадената Лицензия №Л-327-19/17.05.2010 г.

10. Приходи от продажби на ел. енергия

В хиляди лева

	2017	2016
Приходи от продажби на ел. енергия	7 831	15 089
Общо:	7 831	15 089

Себестойността на продадената ел. енергия за 2017 г. възлиза на 7 521 хил. лв. (2016 г.: 14 562 хил. лв.) и е включена на ред „Себестойност на продадени стоки“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

11. Приходи от правителствени дарения

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 преизчислен
Финансирания, свързани с покриване на разходи	152 637	158 843
Финансирания, свързани с нетекущи активи	103 341	64 414
Финансирания, свързани с текущи активи	1 630	1 839
Общо:	257 608	225 096

Приходите, свързани с нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на нетекущите активи. Приходите, свързани с текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, са признати изцяло на приход през отчетния период.

12. Приходи от други услуги

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от предоставени съоръжения	4 459	3 627
Приходи от ремонтни дейности и услуги	2 610	4 394
Приходи от кантарни участъци	808	681
Приходи от съхранение на ВВЗ	662	662
Приходи от дезинфекционни станции	583	606
Други приходи	387	429
Общо:	9 509	10 399

Другите приходи през 2017 включват: приходи от обслужване на електросъоръжения 174 хил. лв. (2016 г.: 208 хил. лв.) и други.

13. Други приходи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от заведени материали от брак/втора употреба	5 145	5 019
Приходи от глоби и неустойки	5 126	4 131
Наем на сгради, машини, съоръжения и оборудване	1 870	1 950
Приходи от продажба на материалните запаси	1 766	1 764
Приходи от ликвидация на ДМА	20	2 444
Други приходи	897	704
Общо:	14 824	16 012

Себестойността на продадените материали за 2017 г. възлиза на 1 636 хил. лв. (2016 г.: 1 666 хил. лв.) и е включена на ред „Себестойност на продадени материали“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

14. Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от продажба	1 936	2 406
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(311)	(594)
Печалба от продажба на нетекущи активи	1 625	1 812

15. Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Материали и резервни части	(24 319)	(28 747)
Електроенергия	(10 463)	(9 632)
Гориво	(4 667)	(4 351)
Топлоенергия	(182)	(175)
Общо:	(39 631)	(42 905)

16. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Транспортни услуги и карти	(10 028)	(8 319)
Ремонти и текущо поддържане на жп инфраструктура	(5 469)	(10 331)
Охрана	(4 237)	(4 162)
Застраховки	(4 220)	(3 707)
Почистване	(2 634)	(2 447)
Данък сгради, такса смет и други	(1 775)	(1 219)
Наеми	(729)	(167)
Такси	(720)	(678)
Измерване железен път с пътеизмерител	(672)	(291)
Граждански договори	(641)	(605)
Телефонни и пощенски услуги	(253)	(295)
Методика за изчисление на ИТ	-	(2 922)
Други	(2 666)	(2 711)
Общо:	(34 044)	(37 854)

17. Други разходи за дейността

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Нанесени щети	(4 332)	(65)
Неустойки по договори	(2 332)	(8 011)
Ликвидация на ДМА	(1 961)	(119)
Брак на дълготрайни активи	(1 610)	(2 636)
Командировки	(1 005)	(934)
Работно и униформено облекло	(373)	(1 233)
Еднократни данъци	(102)	(70)
Изменение на обезценка на активи	-	(2 073)
Други разходи за дейността	(3 107)	(4 272)
Общо:	(14 822)	(19 413)

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Възнаграждения и заплати	(126 027)	(117 422)
Разходи за социални осигуровки и надбавки	(38 020)	(35 650)
Изменение на провизия за обезщетения при пенсиониране	(6 269)	(3 865)
Общо:	(170 316)	(156 937)

В разходите за заплати и социално осигуряване към 31.12.2017 г. са включени 2 531 хил. лв. разходи за задължения за неизползвани отпуски (2016 г.: 1 545 хил. лв.).

18.2. Задължения за обезщетения при пенсиониране

При прекратяване на трудовото правоотношение поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, работникът или служителят има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца. В случай, че служителят е работил в ДП “НКЖИ”, Компанията майка, през последните 10 или повече години от трудовия му стаж – правото на обезщетение е в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

Обезщетения при пенсиониране при прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и последните 10 години трудов стаж са при един и същ работодател, съгласно КТД 2016/2018 г., обезщетението е в размери в зависимост от срока за подаване на заявления. При подаване на заявление до един месец обезщетението е 10 brutни работни заплати, а след това: от 1 до 6 месеца – 9 brutни работни заплати, от 6 до 12 месеца 8 brutни работни заплати, над 12 месеца 7 brutни работни заплати.

Планът излага Групата на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на база на публикуваните от БНБ данни за дългосрочния лихвен процент (доходност от Бенчмарк държавни облигации) в края на 2017 г. Падежът на облигациите съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на висококачествените корпоративни облигации ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Групата.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	13 516	11 305
Разходи за лихви	160	226
Разход за текущ стаж	6 269	3 865
Изплатени суми за пенсиониране през годината	(3 043)	(3 288)
Преоценки - актюерски загуби от промени в демографските предположения	656	600
Преоценки - актюерски загуби/(печалби) от промени във финансовите предположения	365	808
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	17 923	13 516
от тях: нефинансирани	17 923	13 516
Представени в консолидирания баланс като:		
Текущи пасиви	3 494	2 634
Нетекущи пасиви	14 429	10 882

За определяне на задълженията за обезщетения при пенсиониране Групата е направила актюерска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран независим актюер. За изчисляване на размера на задължението актюерът е оценявал група служители, подлежащи на пенсиониране в десетгодишен период 2018-2027 г.

Използвани са следните актюерски допускания:

	2017	2016
Дисконтиращ лихвен процент	1,0198 %	1,82 %
Бъдещо увеличение на заплати и възнаграждения	13,8 % за 2018 и 1,5 % за следващите години	8,5 % за 2017 и 1,5 % за следващите години
Средна пенсионна възраст при мъжете	от 64 до 65 години	от 64 до 65 години
Средна пенсионна възраст при жените	от 61 до 63 години	от 61 до 63 години
Текучество на персонала	4,5 %	4,9 %

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Разходи за текущ трудов стаж	(6 269)	(3 865)
Разходи за лихви	(160)	(226)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(6 429)	(4 091)

Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	(656)	(600)
Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	(365)	(808)
Общо разходи, признати в другия всеобхватен доход	(1 021)	(1 408)

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2017 г.:

Промени в значими актюерски предположения

В хиляди лева

Дисконтов процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(208)	208
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(894)	894
Промяна в степените на смъртност	Увеличение с 25%	Намаление с 25%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(176)	176

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

19. Финансови приходи и финансови разходи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Финансови приходи		
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	31	523
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	31	523
Промяна в справедливата стойност на финансови активи	2	-
Общо:	33	523
Финансови разходи	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(160)	(226)
Загуба от валутни курсови разлики	(57)	(4)
Промяна в справедливата стойност на финансови активи	-	(29)
Други финансови разходи	(31)	(40)
Общо:	(248)	(299)

20. Данъчно облагане

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Текущ разход за данък	(26)	(1 123)
Изменение от отсрочени данъци	2 007	3 507
Икономия от/(Разход за) данък върху дохода	1 981	2 384

Съгласно изискванията на данъчните закони на Република България, данъчните задължения се определят на база на индивидуалните финансови отчети на юридическите лица от Групата.

Разходите за данъци са базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2016 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 преизчислен
Резултат преди данъци на консолидирана база		
Печалба преди данъци на дружества от Групата	265	302
Загуба преди данъци на дружества от Групата	(52 693)	(30 991)
Елиминации	(240)	(2 073)
Загуба преди данъчно облагане	(52 668)	(32 762)
Данъчна ставка	10%	10%
Икономия от данък	5 269	3 069

Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(14 465)	(15 082)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	15 999	10 890
Текущ разход за данък върху дохода	(26)	(1 123)
Отсрочени данъци:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	2 007	3 507
Икономия от данък върху дохода	1 981	2 384
Отсрочени данъци, признати в другия всеобхватен доход	490	755

Пояснителна бележка 30 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

21. Имоти, машини и съоръжения

2017

В хиляди лева

Отчетна стойност

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Резервни части	Разходи за придобиване и аванси	Общо
Салдо към 01.01.2017 г.	306 494	117 925	204 142	2 588 666	26 991	7 573	25 895	1 353 067	4 630 753
Придобити	2 907	16	332	105	2 893	5 633	7 825	185 107	204 818
Отписани	(237)	(261)	(2 077)	(9 901)	(94)	(76)	-	(20 261)	(32 907)
Рекласифицирани	-	(1 097)	(134)	1 231	-	-	-	-	-
Трансфери	-	13 021	113 802	1 006 445	-	-	-	(1 133 268)	-
Салдо към 31.12.2017 г.	309 164	129 604	316 065	3 586 546	29 790	13 130	33 720	384 645	4 802 664

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2017 г.	-	20 363	67 003	490 770	19 319	5 763	-	-	603 218
Амортизация за периода	-	6 512	23 060	154 716	1 491	896	-	-	186 675
Отписани през периода	-	(122)	(1 788)	(3 786)	(96)	(76)	-	-	(5 868)
Салдо към 31.12.2017 г.	-	26 753	88 275	641 700	20 714	6 583	-	-	784 025

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2017 г.	306 494	97 562	137 139	2 097 896	7 672	1 810	25 895	1 353 067	4 027 535
Салдо към 31.12.2017 г.	309 164	102 851	227 790	2 944 846	9 076	6 547	33 720	384 645	4 018 639

2016

В хиляди лева

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Резервни части	Разходи за придобиване и аванси	Общо
Салдо към 01.01.2016 г.	304 749	86 724	175 852	2 465 286	23 771	6 896	35 722	1 227 992	4 326 992
Придобити	2 313	103	42	-	3 399	735	(9 827)	332 632	329 397
Отписани	(568)	(2 273)	(1 187)	(13 418)	(179)	(58)	-	(7 953)	(25 636)
Трансфери	-	33 371	29 435	136 798	-	-	-	(199 604)	-
Салдо към 31.12.2016 г.	306 494	117 925	204 142	2 588 666	26 991	7 573	25 895	1 353 067	4 630 753

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2016 г.	-	15 758	51 019	380 280	18 305	5 327	-	-	470 689
Амортизация за периода	-	5 003	16 628	115 089	1 194	491	-	-	138 405
Отписани през периода	-	(398)	(644)	(4 599)	(180)	(55)	-	-	(5 876)
Салдо към 31.12.2016 г.	-	20 363	67 003	490 770	19 319	5 763	-	-	603 218

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2016 г.	304 749	70 966	124 833	2 085 006	5 466	1 569	35 722	1 227 992	3 856 303
Салдо към 31.12.2016 г.	306 494	97 562	137 139	2 097 896	7 672	1 810	25 895	1 353 067	4 027 535

В представените активи са включени активи, отдадени при условията на концесия за срок от 35 години, предоставена от собственика на капитала, ползите от която се получават от държавата, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Балансовата стойност на тези активи е 15 616 хил. лв.

В „Разходи за придобиване и аванси“ са включени предоставени през 2017 г. аванси в размер на 26 779 хил. лв. (основно на изпълнители по проекти) (2016 г.: 21 188 хил. лв.).

През 2012 г. е извършена преоценка на имоти, машини и съоръжения на ДП „НКЖИ“, съгласно МСС 16.

Пазарната стойност на земи и сгради е получена при съобразяване с местоположението и състоянието на пазара на недвижими имоти. При определяне на пазарната стойност на земите е използван методът на коригираните базисни цени, като е взета предвид и данъчната оценка на недвижимите имоти. При определяне на пазарната стойност на сградите е използван методът на вещната (възстановителна) стойност.

При определяне справедливата стойност на машини и съоръжения е използван методът на разходите, чрез който се измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката и изваждане на различните елементи на изхабяването му под формата на физическо износване и на функционално и икономическо обезценяване.

За определяне на остатъчната стойност на активите е използван методът на ликвидационната стойност.

През 2017 г. в резултат на бракуване на преоценявани дълготрайни материални активи е извършено намаление на преоценъчния резерв с 4 896 хил. лв. (2016 г.: 7 547 хил. лв.), до възстановимата им стойност и са отчетени разходи за брак на дълготрайни активи в размер на 1 610 хил. лв. (2016 г.: 2 636 хил. лв.) (бележка 17).

Съгласно счетоводната си политика и изискванията на МСС 16 към 31.12.2017 г. е извършен преглед от лицензиран оценител на преоценените дълготрайни активи на Групата за установяване на степента на съответствие на балансовите стойности на активите спрямо

техните справедливи (пазарни) стойности. Прегледът включва: преглед на сроковете и начинът на използване на активите в Групата към 31.12.2017 г. В резултат на извършения преглед и направените изчисления по методика, като краен резултат е констатирано незначително нарастване на справедливите пазарни стойности, попадащо в рамките на статистическата грешка при събиране на информацията и вариацията на ползваните корекционни коефициенти, което показва много добро съвпадение между балансовите и справедливите пазарни стойности на разгледаните активи. Спецификата на активите на Групата и динамичната икономическа среда в тази сфера биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливата стойност.

Поради спецификата на счетоводните регистри на имотите, машините и съоръженията и промените в тях през предходни периоди, оповестяването на балансовата стойност на активите, ако те биха били оценявани след признаването им по цена на придобиване, изисква значителни ресурси и време, които превишават ползите за потребителите на финансовия отчет. Затова ръководството е преценило тези оповестявания да не бъдат направени.

Към 31 декември 2017 г. отчетната стойност на 100% амортизираните активи, които продължават да се използват в дейността на Групата е в размер на 61 571 хил. лв. (2016 г.: 56 657 хил. лв.).

Групата не разполага с документи за собственост за част от представените в счетоводния баланс недвижими имоти (земя и сгради). Групата е в процес на осигуряване на надлежни документи за собственост за земя с балансова стойност в размер на 65 751 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 63 458 хил. лв.) и сгради с балансова стойност в размер на 11 443 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 7 050 хил. лв.)

Групата не е заложила имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

22. Инвестиционни имоти

Групата представя инвестиционни имоти придобити по схемата дълг срещу собственост от „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД, използването на които не е свързано с ползване за дейността на Групата, а по-скоро от получаване на приходи от отдаване под наем.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти, отчитани по модела на цената на придобиване, не се различава от балансовата им стойност по вътрешни оценки на технически лица.

Промените в балансовите стойности, представени в счетоводния баланс, могат да бъдат обобщени, както следва:

2017 г.	Инвестиционни имоти
<i>В хиляди лева</i>	
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	6 389
Отписани	(118)
Салдо към 31 декември 2017 г.	6 271
Амортизации и загуби от обезценка	
Салдо към 1 януари 2017 г.	729
Амортизация за периода	80
Амортизация на отписани	(18)
Салдо към 31 декември 2017 г.	791

Балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	5 660
Салдо към 31 декември 2017 г.	5 480

2016 г.	Инвестиционни
<i>В хиляди лева</i>	ИМОТИ

Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2016 г.	6 389
Салдо към 31 декември 2016 г.	6 389

Амортизации и загуби от обезценка	
Салдо към 1 януари 2016 г.	332
Амортизация за периода	397
Салдо към 31 декември 2016 г.	729

Балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2016 г.	6 057
Салдо към 31 декември 2016 г.	5 660

23. Нематериални активи

2017	Софтуер	Патенти и лицензи	Ноу-хау	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2017 г.	6 694	43	60	6 797
Придобити	1 665	39	17	1 721
Отписани	(31)	(15)	-	(46)
Салдо към 31.12.2017 г.	8 328	67	77	8 472
Амортизации				
Салдо към 01.01.2017 г.	5 860	42	52	5 954
Амортизация за периода	1 082	3	4	1 089
Отписани през периода	(30)	(15)	-	(45)
Салдо към 31.12.2017 г.	6 912	30	56	6 998
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2017 г.	834	1	8	843
Салдо към 31.12.2017 г.	1 416	37	21	1 474

2016 <i>В хиляди лева</i>	Софтуер	Патенти и лицензи	Ноу-хау	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2016 г.	6 727	43	75	6 845
Придобити	101	-	-	101
Отписани	(134)	-	(15)	(149)
Салдо към 31.12.2016 г.	6 694	43	60	6 797
Амортизации				
Салдо към 01.01.2016 г.	5 154	38	64	5 256
Амортизация за периода	840	4	3	847
Отписани през периода	(134)	-	(15)	(149)
Салдо към 31.12.2016 г.	5 860	42	52	5 954
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2016 г.	1 573	5	11	1 589
Салдо към 31.12.2016 г.	834	1	8	843

24. Инвестиции в асоциирани предприятия

<i>В хиляди лева</i>	Вид дейност	Дял %	2017	2016
“фьосталпине ФАЕ София” ООД	Производство на стрелки	49%		
Към 1 януари			3 251	3 697
Дял в печалбата (загубата)			451	429
Получени дивиденди			(429)	(875)
Към 31 декември			3 273	3 251
"Зона за обществен достъп - Бургас" АД	Проектиране, изграждане и експлоатиране на интермодален терминал	20%		
Към 1 януари			13	7
Дял в печалбата (загубата)			7	6
Към 31 декември			20	13
ЗАД “Алианс България”	Застрахователно дружество	2,796%		
Към 1 януари			742	742
Към 31 декември			742	742
Общо инвестиции:			4 035	4 006

Асоциираните предприятия са представени в консолидирания финансов отчет на Групата по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември. През 2016 и 2017 г. Компанията майка не е получила дивидент от ЗАД „Алианс България”. Дяловете и акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса, поради което справедливата им стойност не може да бъде установена.

31 декември 2017 г.

В хиляди лева

	Страна на учредяване	% дялово участие	Активи	Пасиви	Приходи	Печалба/ (загуба)	Печалба/ (загуба), полагаща се на Групата
„фьосталпине ФАЕ София” ООД	България	49%	19 533	12 963	18 979	920	451
„Зона за обществен достъп - Бургас” АД	България	20%	201	105	42	36	7
							458

31 декември 2016 г.

В хиляди лева

	Страна на учредяване	% дялово участие	Активи	Пасиви	Приходи	Печалба/ (загуба)	Печалба/ (загуба), полагаща се на Групата
„фьосталпине ФАЕ София” ООД	България	49%	17 390	10 793	20 030	875	429
„Зона за обществен достъп - Бургас” АД	България	20%	200	140	33	26	
							435

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с нейните инвестиции в асоциирани предприятия.

25. Материални запаси

В хиляди лева

	2017	2016
Материали и консумативи	29 020	30 142
Готова продукция	91	18
Общо:	29 111	30 160

25.1. Материали и консумативи

В хиляди лева

	2017	2016
Метални отпадъци (скрап)	14 964	17 159
Основни материали	7 692	7 267
Гориво	1 911	1 431
Резервни части	1 532	1 765
Други	2 921	2 520
Общо:	29 020	30 142

Материални запаси към 31 декември 2017 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

26. Търговски и други вземания

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Търговски вземания	95 131	94 352
Съдебни вземания	3 405	3 536
Вземания по оперативни програми	708	723
Финансови активи	99 244	98 611
Данъци за възстановяване	8 417	16 550
Вземания от доставчици по аванси	220	83
Предплатени разходи	148	276
Други вземания	2 106	2 162
Нефинансови активи	10 891	19 071
Общо търговски и други вземания	110 135	117 682

Към 31.12.2017 г. най-големият длъжник е „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дружества с 89 749 хил. лв. или 94,3 % от общо търговските вземания от клиенти. В това число вземанията от „Холдинг БДЖ” ЕАД възлизат на 26 155 хил. лв., вземанията от „БДЖ- ТП” ЕООД – 57 922 хил. лв. и „БДЖ- ПП” ЕООД – 5 672 хил. лв., включващи вземания от инфраструктурни такси, трафична ел.енергия и съпътстващи и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други.

Търговските и други вземания са представени по стойност на възникване, намалена с начислените обезценки. Нетната балансова стойност на текущите търговски и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

26.1 Търговски вземания	2017	2016
Вземания от свързани лица под общ контрол	89 779	87 315
Вземания от други клиенти	5 361	7 046
Обезценка на търговски вземания	(9)	(9)
Общо:	95 131	94 352
26.2 Съдебни вземания	2017	2016
Вземания по съдебни спорове	2 553	2 882
Присъдени вземания	2 683	2 490
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(1 831)	(1 836)
Общо:	3 405	3 536
26.3 Други вземания	2017	2016
Други дебитори	1 946	1 973
Вземания по липси и начети	93	92
Дадени гаранции	512	542
Обезценка на други вземания	(445)	(445)
Общо:	2 106	2 162

26.4 Блокирани парични средства в КТБ АД	2017	2016
Блокирани парични средства в КТБ АД	5 921	5 921
Обезценка на блокирани парични средства в КТБ АД	(5 921)	(5 921)
Общо:	<u>-</u>	<u>-</u>

Изменението в обезценката на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Салдо към 1 януари	8 211	6 176
Отписани суми (несъбираеми)	(5)	(59)
Обезценка	-	2 094
Салдо към 31 декември	<u>8 206</u>	<u>8 211</u>

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснителна бележка 37.2.

27. Финансови активи

Сумите, признати в консолидирания счетоводен баланс, се отнасят към следните категории финансови активи:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Текущи активи:		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):	24	22
Общо:	<u>24</u>	<u>22</u>

В текущите финансови активи, държани за търгуване, са включени ценни книжа - акции, които се търгуват на Българска фондова борса.

Към датата на консолидирания финансов отчет ценните книжа са оценени по справедлива стойност на база последна сключена сделка на БФБ към 29 декември 2017 година – последна борсова сесия за 2017 година.

Печалбите/(загубите) са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи” и „Финансови приходи”.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Финансови активи държани за търгуване		
Към 1 януари	22	51
Печалба/(Загуба) от промяна на справедливата стойност	2	(29)
Към 31 декември	<u>24</u>	<u>22</u>

27.1. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Следната таблица представя финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в консолидирания счетоводен баланс в съответствие с йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви.

Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени в ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в консолидирания счетоводен баланс, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
	Ниво 1	Ниво 1
Активи		
Борсово търгувани ценни книжа	24	22
Общо справедлива стойност	24	22

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички борсово търгувани ценни книжа са представени в български лева и са публично търгувани на борсата в България. Справедливите им стойности са определени на базата на техните борсови цени оценени на база последна сключена сделка на БФБ към 29 декември 2017 година – последна борсова сесия за 2017 година.

28. Пари и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Парични средства в каса	34	39
Парични средства по банкови сметки	124 937	111 994
Парични средства по специални и депозитни сметки	654	184
Парични еквиваленти	52	42
Общо:	125 677	112 259

Паричните средства по специални сметки представляват парични средства по сметки със специално предназначение. Съгласно правилата за търговия с електрическа енергия, търговецът е задължен да поддържа специална сметка с наличност не по-малко от 632 хил.лв. и гаранционна сметка към ЕСО с банкова наличност 22 хил.лв., които могат да бъдат използвани за изпълнение на задълженията свързани с лицензионната дейност.

29. Собствен капитал

29.1. Основен капитал

Към 31 декември 2017 г. основният капитал на Групата е в размер на 100 000 хил. лв. Едноличен собственик на капитала е държавата, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

29.2. Допълнителни резерви

Допълнителните резерви в размер на 372 414 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 367 457 хил. лв.) са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията майка от Национална компания „Български държавни железници“, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 г.). През 2017 г. за сметка на допълнителните резерви са:

- предоставени нетекущи активи на стойност 5 020 хил. лв. съгласно:
 - Решение №63 от 20.01.2017 г. на МС и Решения на УС №30-11/16 от 25.11.2016 г. и №11-04/17 от 04.04.2017 г.;
 - Решение №178 от 30.03.2017 г. на МС и Решение на УС №28-11/16 от 16.11.2016 г.;
 - Писмо изх.№24-00-578/12.03.2018 г. и приемателно-предавателен протокол от Агенция „Пътна инфраструктура“;
 - Писмо изх.№40-13-7/19.12.2017 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.
- отписани нетекущи активи на стойност 63 хил. лв. съгласно:
 - Заповед №5-95-00-13 от 11.01.2017 г. издадена от Областния управител на област Русе и Решение на УС №22-08/16 от 17.08.2016 г.;
 - Решение №420 от 31.07.2017 г. на МС и Решение на УС №06-02/17 от 17.02.2017 г.;
 - Заповед и писмо с изх.№10-22-181/07.11.2017 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Решение на УС №23-09/17 от 15.09.2017 г.;
 - Решение №576 от 05.10.2017 г. на МС и Решение на УС №16-06/17 от 02.06.2017 г.

Тези изменения са представени в консолидирания отчет за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

29.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на нетекущи активи на Групата към 1 януари 2005 г. и към 1 януари 2012 г., редуциран с

преоценъния резерв на отписани имоти, машини и съоръжения и съответстващия му пасив по отсрочени данъци.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Салдо към 1 януари	1 474 314	1 489 558
Брутна сума на преоценката	(4 896)	(7 547)
Данъчен ефект от преоценката	490	755
Прехвърляне в неразпределената печалба	(8 318)	(8 452)
Салдо към 31 декември	1 461 590	1 474 314

30. Отсрочени данъчни пасиви и активи

30.1. Отсрочени данъчни пасиви

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Към 1 януари	109 172	113 434
Отписан отсрочен данък в другия всеобхватен доход	(490)	(755)
Отсрочен данък, признат в печалбата или загубата за периода	(2 007)	(3 507)
Към 31 декември	106 675	109 172

Признатите отсрочени данъчни пасиви са свързани с разликата между счетоводната и данъчна балансова стойност на нетекущите активи към края на отчетния период.

Ефективната данъчна ставка за целите на изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви за 2016 г. и 2017 г. е 10%.

30.2. Непризнати отсрочени данъчни активи

Непризнатите отсрочени данъчни активи са свързани със следните временни разлики:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
	Данъчен актив	Данъчен актив
Задължения към персонала и други физически лица	611	254
Обезценка на търговски и други вземания	36	214
	647	468

31. Получени финансови помощи и заеми

Съгласно ПМС №271 от 06.10.2015 г. и ПМС №62 от 25.03.2016 г. на Компанията майка като бенефициент по Оперативна програма „Транспорт” 2007 - 2013 г. и за целите за довършване на железопътни инфраструктурни проекти са предоставени средства, като временна безлихвена финансова помощ, подлежаща на възстановяване. Средствата се възстановяват от Компанията майка по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и

съобщенията считано от 2016 г. по 35 000 хил. лв. годишно, със срок на погасяване до 30 юни на съответната година, до пълното погасяване на предоставената временна финансова помощ. Към 31.12.2017 г. Компанията майка е възстановила в бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията дължимата вноска по получената временна безлихвена финансова помощ, получена с ПМС №271 от 06.10.2015 г., в размер на 35 000 хил. лв.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Нетекуща част на временна безлихвена финансова помощ	213 000	248 000
Текуща част на временна безлихвена финансова помощ	<u>35 000</u>	<u>35 000</u>
Общо:	<u>248 000</u>	<u>283 000</u>

32. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата и европейските фондове представляват отсрочени приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранятия), които се признават систематично за срока на полезния живот на нетекущи активи, използвани в оперативната дейност.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 преизчислен
Нетекущи:		
Финансирания, свързани с нетекущи амортизируеми активи	1 903 800	1 170 924
Финансирания за нетекущи активи в процес на изграждане	<u>403 077</u>	<u>1 069 974</u>
Общо:	<u>2 306 877</u>	<u>2 240 898</u>

Текущи:

Текуща част на приходите за бъдещи периоди, свързани с нетекущи амортизируеми активи	107 312	73 093
Финансирания за текуща дейност	<u>6 144</u>	<u>2 834</u>
Общо:	<u>113 456</u>	<u>75 927</u>
Общо безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове	<u>2 420 333</u>	<u>2 316 825</u>

Движение през периода по източници на финансиране

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 преизчислен
Към 1 януари	2 316 825	2 234 264
Получени от държавния бюджет	239 902	240 000
Оперативна програма „Транспорт“	6 028	37 590
Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура"	53 781	1 161
От МТИТС за съпътстващи разходи и обезщетения по обекти	35 000	-
Получени/(Възстановени) ДДС 06/2011	(19 547)	(26 802)
Механизъм за свързана Европа	42 389	59 875
Фонд „Стихийни бедствия“	3 268	921
Получени/(Възстановени) от МТИТС по Програма TEN-T	201	(242)
Възстановени финансираня на УО по ОПТ	(3)	(5 605)
Признати в отчета за всеобхватния доход (бел.11)	(257 608)	(225 096)
Проект Шанс за работа от Агенция по заетостта	21	-
Други	76	759
Към 31 декември	2 420 333	2 316 825

Групата е бенефициент по проекти, финансирани със средства от ЕС по проекти по Оперативна програма „Транспорт 2007–2013”, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура”, Механизъм за свързване на Европа (МСЕ). Финансирането на тези проекти се извършва от Кохезионния фонд, ЕФРР, национално съфинансиране от ДБ и от средства на Компанията майка.

През 2017 г. Групата е получила безвъзмездни средства, предоставени от Държавния бюджет, в размер на 239 902 хил. лв. (2016 г.: 240 000 хил. лв.), от които текуща субсидия за покриване на разходи в размер на 134 902 хил. лв. и 105 000 хил. лв. за капиталов трансфер.

33. Оперативен лизинг

33.1. Групата като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са в размер на 350 хил. лв. до 1 година към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 180 хил. лв.).

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 729 хил. лв. (2016 г.: 167 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

33.2. Групата като лизингодател

Недвижими имоти на Групата са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг. Бъдещите минимални лизингови постъпления към 31 декември 2017 г. са в размер на 1 800 хил. лв. до една година (2016 г.: 1 900 хил. лв.).

Приходите от наеми за 2017 г., възлизащи на 1 870 хил. лв. (2016 г.: 1 950 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи”. Не са признавани условни наеми.

34. Търговски и други задължения

В хиляди лева

Нетекущи:

Гаранции за изпълнение на договори по строителство на обекти по ОП „Транспорт“

Финансови пасиви

Общо нетекущи търговски и други задължения

2017

2016

7 217

3 536

7 217

3 536

7 217

3 536

Текущи:

Търговски задължения

Задължения към асоциирани предприятия

Задължения към свързани лица под общ контрол

Гаранции за изпълнение на договори по строителство на обекти по ОП „Транспорт“

Финансови пасиви

Задължения към персонала

Задължения към общественото осигуряване

Задължения към бюджета

Приходи за бъдещи периоди

Други задължения

Нефинансови пасиви

Общо текущи търговски и други задължения

6 627

24 059

1

3

3 752

776

2 194

16 537

12 574

41 375

9 354

7 601

4 294

3 668

1 911

1 719

857

714

1 790

2 463

18 206

16 165

30 780

57 540

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

35. Свързани лица

Свързаните лица на Групата включват едноличния собственик, асоциирани предприятия, ключовия управленски персонал и държавни предприятия, с които Групата е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. По-долу са оповестени отделно и общо значими сделки със свързани лица.

35.1. Сделки със свързани предприятия

35.1.1. Сделки с асоциирани предприятия

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Продажба на стоки и услуги	-	2
продажба на услуги на фьосталпине ФАЕ ООД	-	2
Покупки на стоки и услуги	482	157
покупки на стоки от фьосталпине ФАЕ ООД	296	78
покупки на услуги от фьосталпине ФАЕ ООД	186	79

35.1.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Продажба на стоки и услуги	91 119	96 995
Холдинг БДЖ ЕАД	305	11 405
- в т.ч. продадена трафична ел. енергия	-	10 428
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	56 586	56 900
БДЖ-Товарни превози ЕООД	34 015	28 323
- в т.ч. продадена трафична ел. енергия	7 831	4 660
ДП ТСВ	213	367
Покупки на стоки и услуги	20 058	11 869
Холдинг БДЖ ЕАД	640	64
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	9 152	7 021
БДЖ-Товарни превози ЕООД	6 400	4 693
ДП ТСВ	3 866	91

35.1.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет, Одитните комитети, Генералния директор и Управителя на Групата. Доходите на ключовия управленски персонал, включително осигуровки, са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Заплати и други краткосрочни доходи	210	221
Осигуровки	15	13
Общо:	225	234

35.1.4. Безналични сделки

Финансиранията и плащанията на проекти по Оперативни програми се извършват чрез система на бюджетни разплащания (СЕБРА).

За представения отчетен период Групата е осъществила следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е уредило свои задължения към доставчик на ел. енергия в размер на 7 045 хил. лв. чрез прихващане на свои вземания от „БДЖ – ТП“ ЕООД.

35.2. Разчети със свързани предприятия

35.2.1. Разчети за вземания със свързани лица

В хиляди лева	2017	2016
Текущи		
Вземания от:		
Други свързани лица под общ контрол	88 779	87 315
Холдинг БДЖ ЕАД	26 155	26 621
- в т.ч. инфраструктурни такси	11 380	11 380
- в т.ч. лихви и неустойки	12 831	12 831
- в т.ч. разпределение тягова ел. енергия	-	22
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	5 672	6 161
- в т.ч. инфраструктурни такси	2 830	2 949
- в т.ч. разпределение тягова ел. енергия	2 596	2 736
БДЖ-Товарни превози ЕООД	57 922	54 371
- в т.ч. инфраструктурни такси	38 523	39 107
- в т.ч. лихви и неустойки	11 313	10 487
- в т.ч. разпределение тягова ел. енергия	4 884	1 845
- в т.ч. продадена трафична ел. енергия	819	502
ДП ТСВ	30	162
Общо текущи вземания от свързани лица	89 779	87 315
Общо вземания от свързани лица	89 779	87 315

35.2.2. Разчети за задължения със свързани лица

В хиляди лева	2017	2016
Текущи		
Задължения към:		
Асоциирани предприятия	1	3
Други свързани лица под общ контрол	3 752	776
Холдинг БДЖ ЕАД	-	4
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	3 259	572
БДЖ-Товарни превози ЕООД	319	200
ДП ТСВ	174	-
Общо текущи задължения към свързани лица	3 753	779
Общо задължения към свързани лица	3 753	779

36. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

36.1. Финансови активи

В хиляди лева	Бележки	2017	2016
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата)	27	24	22
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	26	99 244	98 611
Пари и парични еквиваленти	28	125 677	112 259
Общо финансови активи:		224 945	210 892

36.2. Финансови пасиви

В хиляди лева	Бележки	2017	2016
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Получени финансови помощи и заеми	31	248 000	283 000
Търговски и други задължения	34	19 791	44 911
Общо финансови пасиви:		267 791	327 911

Бележка 6.14 представя информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в бележка 37.

36.3. Промени в задълженията, произтичащи от финансови дейности

В таблицата по-долу са изложени детайлите на промените на финансовите пасиви произтичащи в дейностите по финансиране, включващи парични и непарични промени.

В хиляди лева

	Към 01.01.2017 г.	Парични потоци		Безналични промени		Към 31.12.2017 г.
		Входящи	Изходящи	Непарични уреждания	Нововъз- никнали	
Заеми	283 000	-	(35 000)	-	-	248 000
Търговски и други задължения	44 911	2 305	(291 594)	(39 354)	303 523	19 791
	327 911	2 305	(326 594)	(39 354)	303 523	267 791
Нетекущи задължения	251 536					220 217
Текущи задължения	76 375					47 574
Финансирания от държавата, вкл. по Опер. програми	2 316 536	350 813	(19 550)	(227 755)	-	2 420 333

37. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата (бележка 36). Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Компанията майка в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

37.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

37.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата)	24	22
Търговски и други вземания	99 244	98 611
Пари и парични еквиваленти	125 677	112 259
Балансова стойност	224 945	210 892

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените търговски и други вземания е следната:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
До 3 месеца	19 531	13 931
Между 3 и 6 месеца	236	308
Между 6 месеца и 1 година	505	1 294
Над 1 година	78 972	83 078
Общо	99 244	98 611

По отношение на търговските и други вземания Компанията майка е изложена на значителен кредитен риск към основните превозвачи – „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дъщерни дружества. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските и други вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. На основания подписани Споразумения от 31.05.2013 г. е договорена опция Компанията майка да придобие имоти чрез покупко-продажба от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дъщерни дружества по схемата дълг срещу собственост, за уреждане на тези вземания.

Търговските и други вземания, възникнали преди повече от една година, в размер на 78 972 хил. лв. към 31 декември 2017 г. включват:

- 25 732 хил. лв. – Вземания от „Холдинг БДЖ“ ЕАД

За уреждане на финансовите задължения на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по фактури, издадени от Компанията майка през 2010 г., 2011 г. 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между Компанията майка и „Холдинг БДЖ“ ЕАД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите.

- 49 354 хил. лв. – Вземания от „БДЖ-ТП“ ЕООД

За уреждане на финансовите задължения на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД по фактури, издадени от Компанията майка през 2011 г., 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между Компанията майка и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите.

- 3 371 хил. лв. представляват съдебни и присъдени вземания, за които текат съдебни и изпълнителни процедури по събирането им.

- 515 хил. лв. представляват вземания от други контрагенти над една година, за които ДП „НКЖИ“ предприема действия по събирането им.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти в банки се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

През 2017 г. не е призната загуба от обезценка по отношение на търговските и други вземания над 1 година. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Компанията майка по отношение на тези финансови инструменти.

37.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез финансиране от държавата в съответния размер.

Към 31 декември 2017 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

В хиляди лева

	<u>Текущи</u> До 1 година	<u>Нетекущи</u> От 1 до 5 години
31 декември 2017 г.		
Временна финансова помощ	35 000	248 000
Търговски и други задължения	12 574	7 217
Общо	47 574	255 217

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

В хиляди лева

	<u>Текущи</u> До 1 година	<u>Нетекущи</u> От 1 до 5 години
31 декември 2016 г.		
Получени заеми	35 000	248 000
Търговски и други задължения	41 375	3 536
Общо	76 375	251 536

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

38. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност на собствения капитал.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на собствения капитал към получените заеми.

Групата определя собствения капитал и заемите на основата на балансовата им стойност.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Собствен капитал	1 464 254	1 515 411
Общо привлечен капитал (без безвъзмездни средства и отсрочени данъчни пасиви)	303 920	357 592
Пари и парични еквиваленти	(125 677)	(112 259)
Нетен дълг	178 243	245 333
Съотношение на собствен капитал към привлечен капитал	1:0.05	1:0.04

39. Инвестиционна програма

Според инвестиционната програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията майка, за следващата година са планирани следните разходи по Годишна програма за 2018 г., финансирани от държавния бюджет и европейски фондове за обекти по Оперативна програма „Транспорт“, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ и Механизъм за свързване на Европа, по които ДП „НКЖИ“ е бенефициент:

<i>В хиляди лева</i>	2018
<i>От Държавния бюджет:</i>	
<u>Основен ремонт на дълготрайни материални активи</u>	
Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости	28 639
Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства	9 445
Модернизация и реконструкция на тягови подстанции	5 084
Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските изисквания	4 341
Възстановяване на проектни параметри на жп линия София-Карлово-Зимница	8 164
Възстановяване на проектни параметри по жп линия Русе-Варна	800
	56 473
<u>Придобиване на дълготрайни материални активи</u>	
Удвояване и електрификация на жп линия Карнобат-Синдел	23 527
Съфинансиране на инфраструктурни проекти по Оперативна програма - погасителна вноска, съгласно ПМС 271/06.10.2015 г.	35 000
	58 527
ОБЩА СУМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ	115 000

От Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“:

Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас, Фаза 2	88 146
Рехабилитация на железопътната инфраструктура по участъците на железопътната линия Пловдив – Бургас – възстановяване, ремонт и модернизация на тягови подстанции Бургас, Карнобат и Ямбол	3 170
Модернизация на железопътния участък Септември – Пловдив: част от Трансевропейската железопътна мрежа – изграждане на четири броя пътни надлези	910
Модернизация на железопътната линия София - Пловдив: жп участък Елин Пелин – Костенец	120 775
Техническа помощ за модернизация на железопътна линия София – Перник - Радомир – Гюешево – граница с Република Македония	5 374
Реконструкция на гарови комплекси Подуяне, Искър и Казичане	1 448
Реконструкция на гаров комплекс Карнобат	1 085
Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора	198
Внедряване на ETCS в участъка Русе - Каспичан	3 750
Проектиране и внедряване на СУВР в ДП НКЖИ, включително система за мониторинг и контрол на параметри на подвижен железопътен състав в движение (контролни точки "check-points")	1 800
Техническа помощ за обезпечаване на разходите, свързани с управлението, индексирването, съхранението и внедряването на електронен архив на документите по проектите, финансирани от фондовете на ЕС	666
Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-Драгоман – железопътен участък Петърч-Драгоман – граница с Република Сърбия	1 055
Техническа помощ за укрепване капацитета на ДП НКЖИ, като бенефициент по ОПТТИ 2014-2020 год. чрез продължаване на добрите практики, установени през предходния период и включване на нови мерки за достигане на необходимия капацитет за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти, финансирани със средства на ЕСИФ	2 500
Техническа помощ за обезпечаване на разходите по предоставяната от ЕИБ подкрепа на НКЖИ за подготовка и управление на проекти по Приоритетна ос 4 на ОПТТИ	951
Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на ДП НКЖИ като бенефициент на ОПТТИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ЕСИФ	198
Предварителни проучване за развитие на алтернативни железопътни направления Север-Юг	250
ОБЩО ОП "ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА"	232 276
От Механизма за свързване на Европа (МСЕ) на ЕК:	
Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София – Волуяк	46 955
Модернизация на железопътен участък София – Елин Пелин	30 075
Модернизация на железопътната линия София – Пловдив в участък Костенец - Септември	68 896
По-добри железопътни проекти чрез по-добри познания	150
Развитие на жп възел Пловдив	63 206
От Изток към Запад. Достъп до Коридор ОИС чрез Основно пристанище Бургас: проучвания за завършване на пристанищната инфраструктура и железопътните връзки	68
ОБЩО ПРОЕКТИ ПО МСЕ	209 350
ОБЩА СУМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ	556 626

40. Възнаграждение за одиторски услуги

Възнаграждението на регистрирания одитор е за независим финансов одит на консолидиран финансов отчет. През годината регистрираният одитор не е предоставял други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 ал. 1 на Закона за счетоводството.

41. Условни пасиви

Към 31.12.2017 г. срещу Компанията майка има предявени различни съдебни искове. По значими към 31.12.2017 г. са предявените 40 граждански иска срещу Компанията майка за обща сума в размер на 5 104 хил. лв. (пет милиона сто и четири хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на пострадалите граждани, в резултат на причинена мощна взривна вълна на 10.12.2016 г. в района на гара Хитрино, обл. Шумен, при преминаване на влакова композиция. Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет, предвид тяхната правна и фактическа сложност, не може да се прогнозира изходът на предявените граждански дела. Ръководството на Компанията майка счита, че другите съдебни искове по-скоро няма да доведат до разходи за Компанията майка и изходящи парични потоци при уреждането им. Дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД, като част от Групата е регистриран търговец на пазара на електрическа енергия. Съгласно правилата за търговия с електрическа енергия, Групата е задължена да предостави гаранционни обезпечения за сделките си. Обезпеченията представляват парични средства, преведени по банкови сметки на обществения доставчик „НЕК“ ЕАД в размер на 160 хил. лв. и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, в размер на 16 хил. лв. Двете предоставени гаранции със срок на валидност 31.01.2018 г. Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на асоциирани предприятия.

42. Събития след края на отчетния период

На основание Заповед №РД-14-07 от 18.01.2018 г. на Областния управител на област Плевен и на Решение на Управителен съвет №28-12/17 от 06.12.2017 г. се отнема правото на управление на недвижим имот, частна държавна собственост на стойност 95 хил. лв.

На основание Решение №155 от 15.03.2018 г. на Министерски съвет и Решение на Управителен съвет №23-09/17 от 15.09.2017 г. се предоставя безвъзмездно управление на поземлени имоти, заедно с изграждения в тях обект, публична държавна собственост.

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

43. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от ръководството на 23 май 2018 г.

Дата на съставяне: 23 май 2018 г.

инж. Красимир Папукчийски
Генерален директор

Лидия Давидова
Главен счетоводител